

STELLING ADVOCATUUR

mr. M.J.F. Stelling
Stationsstraat 21-C
2405 BL Alphen aan den Rijn

tel: 0172-473687 / 06-38074678
fax: 0172-475135
e-mail: meindert.stelling@planet.nl

A A N G E T E K E N D

Aan : het Hof van Discipline
Postbus 85452
2508 CD Den Haag

Datum : 2 juni 2017

Referte : uw kenmerk 160102

Onderwerp: de wrakingsbeslissing van 10 april 2017

Kenmerk : MS/15.006/27

Bijlagen : -

Met het oog op de hervatting op 19 juni 2017 van de behandeling van mijn hoger beroep tegen de nietige beslissing van 21 maart 2016 van de raad van discipline te Den Haag in de onderhavige zaak, acht ik het wenselijk om u te informeren omtrent mijn zienswijze op de wrakingsbeslissing van 10 april 2017, gezien in het licht van mijn ervaringen met de handelwijze van het hof van discipline. Dit teneinde geen enkel misverstand te laten bestaan omtrent mijn visie daarop, welke opnieuw werd bevestigd door de wrakingsbeslissing van 10 april. De vastlegging in die beslissing van een apert met de waarheid strijdige voorstelling van zaken en de daarop gebaseerde beslissing om mij het wrakingsrecht te ontnemen, heeft mij er dan ook toe gebracht om aangifte te doen van valsheid in geschrifte. Bij brief van 23 mei jongstleden heb ik u hierover geïnformeerd.

Onderstaand ga ik eerst kort in op mijn eerdere zaken voor uw hof inzake de vrijheid van meningsuiting, waarna de bijzondere punten betreffende de huidige zaak worden aangeduid. Vervolgens wordt de gang van zaken met betrekking tot de huidige zaak fasegewijs beschreven, te beginnen met fase van de aanloop naar de zitting van 18 november 2016 en eindigend met de wrakingsbeslissing van 10 april 2017. Ten slotte volgen de conclusies.

1. De eerdere zaken

1.1. Het hof heeft in de twee eerdere tegen mij gerichte zaken, met de zaaknummers 5379 en 7229, zowel de vrijheid van meningsuiting, als het recht op een eerlijke en onpartijdige behandeling van de zaak geschonden.

1.2. Het hof hield vast aan zijn opvatting bevoegd te zijn om te oordelen over mijn meningsuitingen. Dit hoewel er, behoudens de sedert 1 januari 2015 geldende geheimhoudingsverplichting ingevolge art. 11a Advocatenwet, voor advocaten geen verdergaande beperkingen van de meningsuiting gelden dan die welke van toepassing zijn voor alle burgers. Er valt immers, zoals art. 7 Grondwet vereist, geen formeel wettelijke bepaling aan te wijzen waarin de wetgever een

STELLING ADVOCATUUR

Brief aan het Hof van Discipline
inzake de wrakingsbeslissing van 10 april 2017
2 juni 2017, kenmerk MS/15.006/27

blz. 2

afdoend kenbaar en voorzienbaar geformuleerde beperking van de meningsuiting van advocaten heeft neergelegd. Dat wil zeggen een duidelijke norm die geen invulling behoeft, en waaraan meningsuitingen van advocaten rechtstreeks kunnen worden getoetst.

1.3. Het hof weigerde in zaak 5379 expliciet om op deze bevoegdheidskwestie in te gaan. In zaak 7229 koos het hof op dit punt voor een opzettelijk verminkte weergave in zijn beslissing van 19 januari 2015 van de opvatting van de grondwetgever omtrent de betekenis van de beperkingsclausule "*behoudens ieders verantwoordelijkheid volgens de wet*", welke opvatting door mij herhaaldelijk was geciteerd. In § 5.12 van die beslissing werd de helft van het betreffende citaat weggelaten, waaronder de laatste zin daarvan, welke zin van belang is voor de onderhavige bevoegdheidskwestie. Die zin luidt als volgt:

Constructies, waarbij niet uit de wet zelf de omvang van de grondrechtsbeperking volgt doch deze door een lager orgaan moet worden ingevuld, zijn in strijd met bij voorbeeld de clausule "behoudens ieders verantwoordelijkheid volgens de wet".

1.4. Bovendien toonde het hof mijns inziens in beide genoemde zaken geen groot belang te hechten aan de waarheid en aan de naleving van procedurele bepalingen die de waarborging beogen van een eerlijke en onpartijdige behandeling van een zaak. Ter toelichting wordt verwezen naar de hierbij behorende annexen I en II.

1.5. De vorenbedoelde zaken betroffen, evenals het thans voorliggende dekenbezwaar, door mij geuite kritiek op de handelwijze van bepaalde leden van de rechterlijke macht. Kritiek die hecht is verankerd in onbetwiste feiten en het recht. In afwijking van de vaste jurisprudentie van het EHRM inzake de toepassing van het tweede lid van art. 10 EVRM, heeft het hof zelfs nagelaten om mijn uitlatingen te beoordelen in de context waarin zij werden gedaan en aan de hand van het feitensubstraat waarop zij betrekking hadden.

1.6. Gezien ook de beslissing van het hof van 17 oktober 2016 in de zaak 160001, waarin evenmin wordt blijkgegeven van een toetsing zoals bedoeld in de vorige paragraaf, gaat het hierbij om een systematische schending van de art. 10, tweede lid, EVRM. Het beeld dat zodoende wordt opgeroepen, is dat het hof van discipline een tuchtcollege is dat absoluut niet wil weten van kritiek op de handelwijze van leden van de rechterlijke macht, zodanige kritiek niet accepteert en hoe dan ook tot een beslissing komt waarin deze wordt afgestraft.

2. De huidige zaak

2.1. In de huidige zaak betreft mijn kritiek, naast de handelwijze van sommige leden van de rechterlijke macht, tevens de handelwijze van dit hof bij de behandeling van de zaak 7229. Bovendien zijn feitelijke constatering en waardeoordelen van mij over gedragingen van de deken van de Haagse orde van advocaten als voorbeelden van grensoverschrijdende uitingen aangeduid.

2.2. Het voorgaande houdt zonder meer in dat de vraag aan de orde is, in hoeverre een eerlijke en onpartijdige behandeling van de zaak zoals bedoeld in art. 6 EVRM door het hof überhaupt nog tot de mogelijkheden behoort. Het lijkt immers uitgesloten dat het hof in staat zal zijn

STELLING ADVOCATUUR

Brief aan het Hof van Discipline
inzake de wrakingsbeslissing van 10 april 2017
2 juni 2017, kenmerk MS/15.006/27

blz. 3

om kritiek op zijn eigen handelwijze op een onpartijdige manier te beoordelen, althans om niet ten minste de objectief gerechtvaardigde vrees te wekken van vooringenomenheid.

2.3. Met het oog op de penibele situatie dat het hof - indien althans wordt uitgegaan van zijn bevoegdheid daartoe - kritiek op zijn eigen handelwijze dient te beoordelen, zou dan ook mogen worden verwacht dat het hof er alles aan zou doen om een prudente behandeling van de huidige zaak te bewerkstelligen. Dat wil zeggen een behandeling waarin door het hof op overtuigende wijze wordt blijkgegeven van het streven, om ten volle recht te doen aan alle vereisten ingevolge het EVRM.

2.4. Vastgesteld dient te worden dat het hof tot op heden evenwel niet heeft doen blijken van een streven zoals hierboven bedoeld. Integendeel, zoals de gang van zaken ter zitting van 18 november 2016 reeds aantoonde, en werd bevestigd in de wrakingsbeslissing van 10 april jongstleden.

3. De aanloop naar de zitting van 18 november 2016

3.1. Gelet op de omvang van het dossier betreffende de huidige tuchtzaak en de principiële vraagstukken die aan de orde waren, kwamen mijn raadsman mr. Jebbink en ik tot de gezamenlijke conclusie dat het onmogelijk zou zijn om die zaak in één zitting van 45 minuten te behandelen. Enerzijds was het, door de vergaand onrechtmatige wijze van aanpak van zowel de deken van de Haagse orde van advocaten als de raad van discipline te Den Haag, onmogelijk om vast te stellen van welke uitlatingen mij een tuchtrechtelijk verwijt werd gemaakt en waarop dat werd gebaseerd. Daarover zou eerst duidelijkheid moeten worden geschapen. Anderzijds was het volkomen evident dat de raad van discipline de wrakingsverzoeken van 16 en 22 september 2015 volledig in strijd met de vigerende bepalingen van de Advocatenwet en het Wetboek van Strafvordering had behandeld, zodat de wrakingsbeslissing van 12 oktober 2015, de zitting van de raad van 18 januari 2016 en de beslissing van 21 maart 2016 nietig waren.

3.2. Mijn belang was gediend bij de realisatie van een eerlijke en onpartijdige behandeling van de zaak in twee instanties, geheel overeenkomstig het wettelijke systeem van het tuchtrecht. Door de evident onwettige en vooringenomen manier waarop de raad van discipline de zaak in eerste aanleg had behandeld, was er geen sprake geweest van een eerlijke behandeling in eerste aanleg en waren mijn belangen ernstig geschaad. Dit vereiste een nieuwe behandeling van de zaak in eerste aanleg, hetgeen op formeel juridische gronden ook geboden was, gelet op de vorenbedoelde nietigheden.

3.3. Gelet op het voorgaande werd het hof bij brief van mr. Jebbink van 25 oktober 2016 verzocht om de zitting van 18 november 2016 te reserveren voor het voeren van preliminaire verweren. Naast de omvang van het dossier werd daarbij gewezen op het principiële karakter van de te voeren preliminaire verweren. Hierbij dient overigens aangetekend te worden dat dit laatste aansloot bij hetgeen reeds in het beroepschrift van 20 april 2016 was aangevoerd. Daarin was de nietigheid van de wrakingsbeslissing van 12 oktober 2015 met de daaraan verbonden gevolgen vooropgesteld. Bovendien was gewezen op de onbevoegdheid van de tuchtrechter om te oordelen over meningsuitingen van advocaten als zodanig. Zowel nietigheden als onbevoegdheden

STELLING ADVOCATUUR

Brief aan het Hof van Discipline
inzake de wrakingsbeslissing van 10 april 2017
2 juni 2017, kenmerk MS/15.006/27

blz. 4

vormen bij uitstek onderwerpen voor een preliminair verweer.

3.4. Het vorenbedoelde verzoek werd op 7 november 2016 namens de voorzitter van de handelende kamer beantwoord. Zonder enige toelichting of motivering werd gesteld dat niet werd ingegaan op dat verzoek. Voorts werd de suggestie gedaan om "*op voorhand pleitaantekeningen aan het hof toe te zenden*". Indien gevolg zou worden gegeven aan die suggestie, zou echter afbreuk worden gedaan aan het recht op een openbare behandeling van de zaak. Daarom werden geen pleitnotities aan het hof toegezonden.

3.5. Dat werd vastgehouden aan de openbare behandeling van de preliminaire verweren was bovendien ingegeven door de handelwijze van het hof in de eerdere zaken. Daarin werd voorbijgegaan aan argumenten die door mij voor het voetlicht werden gebracht. Zodoende kon er in redelijkheid geen grond bestaan voor het vertrouwen, dat het hof in de huidige zaak zou ingaan op argumenten die niet ter zitting inhoudelijk aan de orde zouden zijn gesteld.

3.6. Bovendien stak de opstelling van de voorzitter van de handelende kamer schril af tegen bijvoorbeeld de wijze van behandeling van de zaak Wilders. In die zaak ging het feitelijk om slechts twee uitlatingen van die politicus en was op 23 september 2016 een gehele zittingsdag besteed aan de preliminaire verweren. In de huidige zaak daarentegen gaat het maar liefst om vier omvangrijke brieven die de deken als grensoverschrijdend heeft aangemerkt. Daarbij zijn in het dekenbezwaar *slechts bij wijze van voorbeeld* van klachtwaardige uitlatingen, 11 uitlatingen concreet als "dieptepunten" aangewezen en geciteerd. Nagelaten is evenwel om *een uitputtende opsomming* te geven van de uitlatingen waarvan mij een verwijt wordt gemaakt. Een en ander impliceert dat het in de huidige tuchtzaak gaat om een veelvoud van het aantal uitlatingen dat in de zaak Wilders aan de orde was.

3.7. Een en ander klemde temeer, nu het standpunt dat de wrakingsbeslissing van de raad van discipline van 12 oktober 2015 en de eindbeslissing van 21 maart 2016 nietig waren, in het beroepschrift van 20 april 2016 uitvoerig was gemotiveerd. Daarbij was uitgegaan van de feiten zoals neergelegd in mijn brief aan de raad van 18 december 2015, welke brief integraal onderdeel vormde van het beroepschrift. Die feiten waren ter zitting van de raad op 18 januari 2016 niet bestreden door de deken, zij werden evenmin door de raad ontkend in de vorenbedoelde eindbeslissing, en bovendien werden zij in het hoger beroep niet door de deken betwist in diens memorie van antwoord van 27 oktober 2016.

3.8. Iedere ervaren jurist zal naar mijn mening op basis van de in de vorenbedoelde brief van 18 december 2015 vermelde feiten terstond onderkennen, dat de raad van discipline de waarheid geweld heeft aangedaan, alsook rechtsbeginselen en rechtsregels die van toepassing zijn op wrakingsverzoeken heeft geschonden. Iedere eerlijke en onpartijdig oordelende jurist zal dan ook beseffen, dat de nietigheid van zowel de wrakingsbeslissing van 12 oktober 2015 als de eindbeslissing van 31 maart 2016 het gevolg is van die rechtsschendende behandeling door de raad van het tegen mij gerichte dekenbezwaar. Uitsluitend indien er opzettelijk voor wordt gekozen om de waarheid en het recht geweld aan te doen, kan dat gevolg worden genegeerd of ontkend.

STELLING ADVOCATUUR

Brief aan het Hof van Discipline
inzake de wrakingsbeslissing van 10 april 2017
2 juni 2017, kenmerk MS/15.006/27

blz. 5

4. De zitting van 18 november 2016

4.1. Ter zitting van 18 november 2016 heeft mr. Jebbink gezegd dat wij preliminair verweer wilden voeren. Daarop is door de voorzitter gereageerd met het standpunt dat alle verweren ertoe strekken om de beslissing van de raad van discipline vernietigd te krijgen, en dat de zitting was bedoeld om alle verweren en de reactie daarop van de deken als één pakket te behandelen. Daarop heeft mr. Jebbink onder de aandacht gebracht dat het preliminair verweer ertoe strekte de zaak te laten terugwijzen naar de raad van discipline. Dit omdat de zitting in eerste aanleg nietig was, zodat een nieuwe behandeling nodig was. Een terugwijzing die tevens geboden was op grond van een doelmatige behandeling van de zaak.

4.2. De voorzitter bleef daarop evenwel bij zijn eenmaal ingenomen standpunt dat alle verweren of grieven ertoe strekten de beslissing van de raad van discipline vernietigd te krijgen, ook het preliminaire verweer. Hij ging daarbij niet in op de gestelde nietigheid en gaf evenmin enige uitleg waarom, door voorbij te gaan aan die nietigheid, niet zou worden afgedaan aan een doelmatige behandeling van de zaak. Tevens ging hij hiermee voorbij aan het verschil tussen enerzijds de gestelde nietigheid, waarvan het inroepen leidt tot een declaratoire beslissing, en anderzijds de vernietigbaarheid van ieder in eerste aanleg gegeven rechterlijk of tuchtrechterlijk oordeel.

4.3. Het opzettelijk voorbijgaan aan de nietigheid van de zitting van de raad van discipline van 18 januari 2016 en aan het daaraan noodzakelijkerwijs verbonden gevolg van een nieuwe behandeling in eerste aanleg, vormde en vormt reeds een indicatie dat het hof - evenals dit het geval was in de zaak 7229 - geen enkel belang hechtte aan mijn rechtsbescherming. Een rechtsbescherming die ligt besloten in de naleving van de rechtsbeginselen en de wettelijke bepalingen betreffende wrakingen, en in het voldoen aan de vereisten van een eerlijke, openbare en onpartijdige behandeling van een zaak. Het voorbijgaan aan de nietigheid van de behandeling van de zaak in eerste aanleg en van de beslissing van 21 maart 2016 vormde en vormt onverminderd een indicatie dat de behandelende kamer er voor heeft gekozen om de waarheid en het recht geweld aan te doen.

4.4. Vervolgens ontstond ter zitting van 18 november 2016 een discussie over de wijze van besluitvorming inzake de impliciete afwijzing van het verzoek om die zitting volledig te besteden aan de behandeling van de preliminaire verweren. Vanwege het belang daarvan wordt deze woordelijk weergegeven, overeenkomstig het verbatim-verslag dat is opgesteld op basis van de video-opname die van de zitting is gemaakt en dat hierbij als annex III is gevoegd:

Mr. Jebbink: *Ja, ik constateer dat u op het laatste punt als enige de beslissing neemt en volgens mij zou het een beslissing van uw hof moeten zijn. Dit is een verzoek tot het doen voeren van een preliminair verweer tot terugwijzing van de zaak.*

Voorzitter: *Ik heb al gezegd wat ik te zeggen heb. U heeft grieven aangevoerd tegen een beslissing en die grieven gaan we nu bespreken. En daar is dit één onderdeel van.*

Verweerder: *Voorzitter ik wilde hier heel duidelijk in zijn. Wij voeren preliminair verweer. Dat betekent dat een inhoudelijke behandeling nog niet aan de orde kan komen dan nadat het hof op de preliminaire verweren heeft geoordeeld. En ik heb deze vorm van verdediging eerder gedaan. Er is toen door het hof een tussenbeslissing genomen, schriftelijk, op de preliminaire verweren. En ik meen dat dat de juiste gang van zaken is. Dat eerst door het hof een schriftelijke tussenbeslissing wordt genomen op de preliminaire*

STELLING ADVOCATUUR

Brief aan het Hof van Discipline
inzake de wrakingsbeslissing van 10 april 2017
2 juni 2017, kenmerk MS/15.006/27

blz. 6

verwerpen en dat pas daarna een inhoudelijke behandeling zou kunnen plaatsvinden, indien het hof de preliminaire verwerpen zou afwijzen.

4.5. Nadat de voorzitter de deken had gevraagd naar diens opvatting en zich had vergewist van de steun van de leden van de behandelende kamer voor zijn benaderingswijze, concludeerde de voorzitter voor de vierde keer dat "de zaak volledig inhoudelijk" behandeld zou gaan worden. Daarop ontstond de volgende discussie:

Mr. Jebbink: *Ik heb nog één opmerking en dat is, dat ik het dan niet begrijp. We hebben een paar weken geleden al gevraagd om een preliminaire behandeling om het zo te zeggen, en daar is geen enkele reactie op van uw hof richting ons gekomen. Wat is daar dan de reden van? Want het is kennelijk zo dat op voorhand bij uw hof het besluit is genomen om niet dat verzoek toe te staan. Waarom hebben wij daar geen antwoord op gekregen?*

Voorzitter: *Omdat de beslissing nu is genomen.*

Mr. Jebbink: *Die is zojuist genomen, ten overstaan van ons?*

Voorzitter: *Dat klopt.*

4.6. In aansluiting hierop werd door mij een poging gedaan om het belang van een zorgvuldige, openbare behandeling van het preliminair verweer toe te lichten. Toen de voorzitter daarop inbrak, benadrukte ik dat hij net had gezegd te willen "komen tot ook een inhoudelijke behandeling van deze zaak". Daarop ontstond de volgende discussie:

Voorzitter: *Wat ik net heb gezegd, is dat er een beslissing van de raad is geweest. Daartegen heeft u grieven aangevoerd. Al die grieven zijn gericht op vernietiging van die beslissing. En die grieven en de reactie van de deken daarop gaan we vandaag bespreken. Niets meer en niets minder.*

Verweerder: *U geeft ... U draait er omheen. Want ik heb u nadrukkelijk onder de aandacht gebracht, dat wij een behoorlijk preliminair verweer willen voeren, waarop een tussenbeslissing van uw hof wordt verwacht. Voordat er een tussenbeslissing is van de preliminaire verwerpen, kunnen we niet komen tot een inhoudelijke behandeling van de zaak. En als u nu daar omheen draait dan wil ik nu duidelijk een antwoord van u of u bereid bent om eerst een tussenbeslissing te geven op de preliminaire verwerpen.*

Voorzitter: *Nee, die bereidheid heb ik niet.*

Verweerder: *Dan wraak ik u. Het hele hof. ...*

4.7. Na deze wraking werd de wrakingsgrond genoteerd, die door mij werd aangeduid als schending van art. 6 EVRM. Dit baseerde ik op het gegeven dat het hof niet bereid was om ons in de gelegenheid te stellen om een behoorlijk preliminair verweer te voeren en daarover eerst te oordelen voordat tot een inhoudelijke behandeling wordt gekomen. Uit die onbereidheid, zo stelde ik, blijkt een vooringenomenheid. Deze wrakingsgrond werd aangevuld door mr. Jebbink, die stelde:

Ik denk dat het ook van belang is op te nemen dat, voordat het verzoek werd gedaan door ons, uw hof bij monde van u mijnheer de voorzitter een oordeel gaf. Dat betekent dus dat het oordeel in onze ogen al genomen was voorafgaand aan de zitting. Ik verzoek ook dat op te laten nemen in het proces-verbaal. Want ik heb u niet zien ...

STELLING ADVOCATUUR

Brief aan het Hof van Discipline
inzake de wrakingsbeslissing van 10 april 2017
2 juni 2017, kenmerk MS/15.006/27

blz. 7

4.8. De voorzitter onderbrak op dit punt mr. Jebbink. Dit leidde tot een vervolg van de discussie over de beslissing van het hof om de zitting van 18 november 2016 niet uitsluitend te bestemmen voor het voeren van preliminair verweer:

Voorzitter: *Dat oordeel betreft dat we vandaag alle grieven willen behandelen, waarvan u vindt dat daar een onderscheid in gemaakt moet worden. Zo begrijp ik het nu wel.*

Mr. Jebbink: *Nee, wij hebben heel duidelijk verzocht om het voeren van een preliminair verweer dat er toe strekt dat de zitting in eerste aanleg nietig is. Dat hebben we aangevoerd en daarop heeft u beslist dat die gelegenheid niet wordt geboden, als een beslissing van uw hof. Dat is bij monde van u, voorzitter, meegedeeld. Zo is het gegaan.*

Voorzitter: *Dat er geen aparte tussenbeslissing over wordt gegeven. Dat was toch uw punt.*

Mr. Jebbink: *Uiteraard. Ja. En die beslissing stond al vast, want wij hebben uw hof niet zien overleggen daarover. Dat was op voorhand, zoals wij dat gadeslaan, was dat op voorhand al bekend in uw hof.*

Voorzitter: Goed ...

4.9. Vervolgens wilde ik een toelichting geven op het wrakingsverzoek. De voorzitter stond dat niet toe en stelde dat hij die toelichting al had gehoord. Daarop antwoordde ik dat dit niet het geval was, omdat ik nog veel meer toelichting had. Dat ik in openbaarheid de handelwijze van het hof aan de kaak wilde stellen. De voorzitter persisteerde evenwel in zijn weigering, deelde de datum van behandeling van het wrakingsverzoek mee en schorste de zitting. Hierop vroeg mr. Jebbink alsnog om aantekening in het proces-verbaal dat mij niet de gelegenheid werd geboden om meer gronden voor de wraking aan te voeren. Daarin bewilligde de voorzitter.

4.10. De weigering van de voorzitter om gelegenheid te bieden voor een toelichting op het mondelinge wrakingsverzoek onderstreepte naar mijn mening diens vooringenomenheid. Hij gaf zodoende blijk van een gemis aan belangstelling voor de redenen waarom de weigering om mijn raadsman en mij in de gelegenheid te stellen op een behoorlijke manier ons preliminair verweer te voeren, voor ons een uiting vormde van vooringenomenheid, althans in ieder geval de schijn van vooringenomenheid opriep. Dit getuigde niet alleen van dedain voor hetgeen van mijn zijde wordt aangevoerd, maar bovendien van een gebrek aan bereidheid om zich open te stellen voor enige argumentatie. De voorzitter gaf zodoende te kennen mijn toelichting niet nodig achten voor een beargumenteerde weerlegging van het standpunt dat het hof zich vooringenomen had getoond. Klaarblijkelijk stond voor de voorzitter bij voorbaat vast, dat iedere argumentatie van mijn zijde vanzelfsprekend van ieder belang was ontbloot.

4.11. Het feit dat de overige leden van de behandelende kamer, nu zij niet te kennen hebben gegeven mijn toelichting op de wraking - anders dan de voorzitter - wel te willen horen of behoefte te hebben aan een onderbreking van de zitting voor onderling beraad, zich ook wat dit betreft zonder meer voegden naar de door de voorzitter uitgezette koers, bevestigde hun vooringenomenheid.

5. De aanloop naar de zitting van de wrakingskamer

5.1. In de aanloop naar de behandeling van het mondelinge wrakingsverzoek van 18 november 2016, waren er drie uitingen van de benaderingswijze van de gewraakte kamer die de voor-

STELLING ADVOCATUUR

Brief aan het Hof van Discipline
inzake de wrakingsbeslissing van 10 april 2017
2 juni 2017, kenmerk MS/15.006/27

blz. 8

ingenomenheid van de voorzitter van die kamer onderstreepten. Eén van die uitingen vormde tevens een bevestiging van de vooringenomenheid van de leden van de behandelende kamer.

5.2. In de eerste plaats is er het proces-verbaal van de zitting van 18 november 2016. Dat geeft geen evenwichtig beeld van de werkelijke gang van zaken. Precies die aspecten van de behandeling van de zaak die van belang waren voor een eerlijke en onpartijdige beoordeling van hetgeen van mijn zijde werd gesteld, waren niet of onjuist in het proces-verbaal opgenomen. In dit verband kunnen met name de volgende aspecten worden genoemd:

- a. niet is vermeld dat in een eerdere tuchtzaak tegen mij eerst het preliminair verweer werd behandeld en door het hof een tussenbeslissing werd gegeven, voordat tot de inhoudelijke behandeling van de zaak werd overgegaan;
- b. niet is vermeld dat mr. Jebbink heeft gevraagd waarom er geen reactie van het hof was gekomen op het verzoek om de zitting van 18 november 2016 te bestemmen voor het voeren van preliminair verweer, en dat de voorzitter toen heeft geantwoord dat die beslissing *"nu is genomen"* en vervolgens onverkort bevestigde dat deze *"zojuist (is) genomen, ten overstaan van ons"*;
- c. de wrakingsgrond is onjuist vermeld, nu de toevoeging van mr. Jebbink van de wrakingsgrond zoals hierboven in § 4.7 aangegeven, niet als zodanig daarin is opgenomen;
- d. zoals blijkt uit § 4.8 hierboven, is op bladzijde 3 van het proces-verbaal ten onrechte gesteld dat de voorzitter, in reactie op de aanvulling van mr. Jebbink van de wrakingsgrond, heeft gezegd: *"Het hof heeft vandaag de beslissing genomen dat op deze zitting alle grieven worden behandeld."*;
- e. niet is vermeld dat de voorzitter heeft gezegd dat hij mijn toelichting al had gehoord, waarop ik dat stellig heb ontkend en heb gezegd dat ik de handelwijze van het hof in openbaarheid aan de kaak wilde stellen;
- f. ten onrechte is op bladzijde 4 van het proces-verbaal gesteld dat de voorzitter zou hebben gezegd: *"Een nadere toelichting is niet nodig. De wrakingsgrond is bekend. De toelichting hierop kan aan de wrakingskamer worden gegeven."*

5.3. Bij brief van 6 december 2016 aan het hof heeft mr. Jebbink gewezen op een aantal onjuistheden dan wel onvolledigheden van het proces-verbaal zitting van 18 november 2016. Met het oog op de behandeling van het wrakingsverzoek werd verzocht om een herstelprocesverbaal. Bij brief van diezelfde datum werd de wrakingskamer geattendeerd op het gegeven dat de wrakingsgronden niet geheel juist waren weergegeven in het proces-verbaal. Deze werden als volgt omschreven:

Schending van art. 6 EVRM, omdat het hof niet bereid is om ons in de gelegenheid te stellen om een behoorlijk preliminair te voeren en daarover eerst te oordelen voordat tot een inhoudelijke behandeling wordt gekomen. Daaruit blijkt een vooringenomenheid van het hof. Daarbij geldt bovendien dat de afwijzende beslissing hieromtrent van het hof, die bij monde van de voorzitter is gegeven, in onze ogen al genomen was voorafgaand aan de zitting, aangezien wij het hof hierover niet hebben zien beraadslagen.

Het verzoek om een herstelprocesverbaal was als bijlage gevoegd bij de brief aan de wrakingskamer.

5.4. De tweede bevestiging van vooringenomenheid van de gewraakte kamer werd gevormd door haar schriftelijke verweer van 2 december 2016. In directe tegenstelling tot de mededeling van de voorzitter ter zitting zoals deze hierboven in § 4.5 is weergegeven, werd daarin gesteld dat

STELLING ADVOCATUUR

Brief aan het Hof van Discipline
inzake de wrakingsbeslissing van 10 april 2017
2 juni 2017, kenmerk MS/15.006/27

blz. 9

voorafgaand aan de zitting van 18 november 2016 de behandelende kamer "*als voltallig hof in raadkamer [had] besloten de door mij in mijn hoedanigheid van voorzitter van de behandelende kamer aangegeven lijn te volgen*". Deze mededeling tekende naar mijn mening dan ook de geringe waarheidsliefde van de gewraakte kamer.

5.5. Voorts beweerde de gewraakte kamer in haar verweer dat een motivering zou zijn gegeven voor de afwijzing van het verzoek om de zitting van 18 april 2016 te besteden voor het voeren van preliminair verweer. Die motivering zou dan bestaan uit de mededeling van de voorzitter:

U heeft de beslissing van de raad aangevochten. Alle grieven in het beroepschrift strekken tot vernietiging van de beslissing van de raad. Deze grieven alsmede de reactie daarop zullen vandaag worden behandeld. Het hof zal de zaak in zijn geheel behandelen.

5.6. De geciteerde mededeling kan in redelijkheid evenwel geenszins worden aangemerkt als een argumentatie voor de afwijzing van het verzoek inzake het voeren van preliminair verweer. Om van een argumentatie te kunnen spreken, zou in die mededeling immers inzicht moeten worden geboden in de redenen waarop dat verzoek wordt afgewezen. Met andere woorden, daarin zou aangegeven moeten worden waarom:

- a. de behandeling van de preliminaire verweren, waarvoor de basis reeds was gelegd in mijn beroepschrift van 20 april 2016 en waarvan de gewraakte kamer geacht moet worden kennis te hebben genomen, redelijkerwijs geen zitting van 45 minuten zou vergen;
- b. er, ondanks de gedocumenteerde en onbetwiste feiten omtrent de gang van zaken bij de raad van discipline, geen sprake zou zijn van een evidente nietigheid van de wrakingsbeslissing van 12 oktober 2015;
- c. er, ondanks de nietigheid van de wrakingsbeslissing van 12 oktober 2015 en de daaruit voortvloeiende onbevoegdheid van de voorzitter en een lid van de behandelende kamer om deel te nemen aan de behandeling van het dekenbezwaar, geen sprake zou zijn van een nietige zitting van de raad van discipline op 18 januari 2016;
- d. er geen sprake zou zijn van een evidente nietigheid van de beslissing van de raad van discipline van 21 maart 2016;
- e. de vorenbedoelde nietigheden niet tot terugwijzing naar de raad van discipline zouden nopen, zoals reeds werd gesteld in mijn beroepschrift en ter zitting werd herhaald door mr. Jebbink;
- f. die terugwijzing niet zou leiden tot een doelmatige behandeling van het dekenbezwaar, waarop mr. Jebbink ter zitting heeft gewezen.

In de geciteerde mededeling wordt op de genoemde aspecten evenwel in het geheel niet ingegaan.

5.7. De geciteerde mededeling van de voorzitter komt in feite erop neer dat wordt gezegd dat de gewraakte kamer het voornemen had om de zaak op 18 november 2016 in zijn geheel te behandelen, en dat zonder meer aan dat voornemen werd vastgehouden, ongeacht al hetgeen van mijn zijde werd aangevoerd. Dit tekende mijns inziens opnieuw de onwil van de gewraakte kamer om de tuchtzaak tegen mij op een eerlijke en onpartijdige te behandelen.

5.8. Vervolgens werd in het verweerschrift van de gewraakte kamer, zonder enige feitelijke en redelijke grondslag, het volgende opgemerkt:

Langs deze weg wil ik mijn zorg uitspreken over de lichtvaardige wijze waarop door of namens mr. Stelling het middel van het wrakingsverzoek is ingezet. Deze zorg is allereerst gebaseerd op het gegeven dat dit verzoek al is gedaan nog voordat ook maar een begin is

STELLING ADVOCATUUR

Brief aan het Hof van Discipline
inzake de wrakingsbeslissing van 10 april 2017
2 juni 2017, kenmerk MS/15.006/27

blz. 10

gemaakt met de behandeling van de zaak. Deze zorg is ook gegrond op het gegeven dat mij is gebleken dat mr. Stelling in eerdere procedures bij dit hof stelselmatig naar dit middel heeft gegrepen, overigens - voor zover mij bekend - steeds zonder enig succes. Ik verzoek u in de door u te nemen beslissing rekening met deze zorg te houden.

5.9. De opmerking dat nog geen begin was gemaakt met de behandeling van de zaak, gaat voorbij aan het gegeven dat de gewraakte kamer beschikte over een uitvoerig dossier. De voorzitter en leden van die kamer moeten geacht worden daarvan kennis te hebben genomen voorafgaand aan de zitting van 18 november 2016. Ware dat anders, dan zou er immers geen sprake zijn geweest van ook maar een begin van zorgvuldigheid toen in raadkamer werd besloten om de lijn van de voorzitter te volgen, dat wil zeggen dat die zitting zou zijn gericht op de behandeling van alle grieven. De leden van de gewraakte kamer zouden dan immers een beslissing hebben genomen zonder te weten waarover zij beslisten.

5.10. Het voorgaande houdt in dat de voorzitter en leden van de gewraakte kamer reeds voorafgaand aan de zitting op 18 november 2016 wisten, dat in mijn beroepschrift uitdrukkelijk was gesteld dat de wrakingsbeslissing van de raad van discipline van 12 oktober 2015 nietig was. Dat zij ook wisten dat dientengevolge tevens de eindbeslissing van de raad van 21 maart 2016 nietig was. En dat zij bovendien wisten dat die nietigheden waren gebaseerd op gedocumenteerde feiten die niet waren bestreden door de raad in zijn eindbeslissing, noch door de deken ter zitting van de raad van 18 januari 2016 of in zijn memorie van antwoord van 27 oktober 2016.

5.11. Zoals hierboven in § 3.8 is gesteld, zal iedere eerlijke en onpartijdige jurist die kennis neemt van de integraal in mijn beroepschrift opgenomen brief van 18 december 2015 terstond onderkennen, dat de in de vorige paragraaf bedoelde beslissingen van de raad van discipline nietig zijn. Dit leidt mij tot de onvermijdelijke conclusie dat de voorzitter en leden van de gewraakte kamer klaarblijkelijk reeds voor het begin van de zitting van 18 november 2016 er welbewust voor hebben gekozen om zich niets gelegen te laten liggen aan de gedocumenteerde en onbetwiste feiten, en de aan die feiten noodzakelijkerwijs verbonden juridische consequenties. Zij wilden immers alle verweren behandelen en hadden zodoende ervoor gekozen om welbewust voorbij te gaan aan de nietigheid van de beslissingen van de raad van discipline.

5.12. De vorenbedoelde, met de vereisten van art. 6, eerste lid, EVRM onverenigbare opstelling van de behandelende kamer, trad bij het begin van de zitting op 18 november 2016 terstond aan het licht. Dit gebeurde na de afwijzing van het verzoek van mr. Jebbink om ons in de gelegenheid te stellen om op een behoorlijke manier preliminair verweer te voeren. En ondanks mijn poging om de behandelende kamer tot een ander standpunt te bewegen door te wijzen op de handelwijze van het hof in een eerdere zaak, waarin eerst een schriftelijke tussenbeslissing werd gegeven op het toen gevoerde preliminair verweer voordat tot de inhoudelijke behandeling van de zaak werd overgegaan, werd vastgehouden aan het standpunt dat alle verweren of grieven als één pakket dienden te worden behandeld en dat de zaak inhoudelijk zou worden behandeld.

5.13. Door na hun wraking op 18 november 2015 in hun verweerschrift te stellen dat op een lichtvaardige wijze naar het wrakingsmiddel was gegrepen, omdat "*dit verzoek al is gedaan nog voordat ook maar een begin is gemaakt met de behandeling van de zaak*", bevestigden de voorzitter en leden van de gewraakte kamer naar mijn mening dan ook op onverbloemde wijze hun

STELLING ADVOCATUUR

Brief aan het Hof van Discipline
inzake de wrakingsbeslissing van 10 april 2017
2 juni 2017, kenmerk MS/15.006/27

blz. 11

welbewuste keuze om zich bij de behandeling van de huidige zaak niet te baseren op de vaststaande feiten en het recht. Bovendien gaven zij zodoende blijk van hun onvermogen om te onderkennen wat de rol is geweest van hun eigen handelwijze, dan wel van hun keuze daaraan opzettelijk voorbij te gaan.

5.14. Het standpunt dat door mij op lichtvaardige wijze het middel van het wrakingsverzoek is ingezet, omdat zou zijn gebleken "*dat mr. Stelling in eerdere procedures bij dit hof stelselmatig naar dit middel heeft gegrepen*", bevestigde voor mij slechts de ongebreidelde vooringenomenheid van de gewraakte kamer. Dit blijkt reeds uit het feit dat het hof voorafgaand aan de huidige zaak, niet meer dan twee zaken tegen mij heeft behandeld. In slechts één van die zaken heb ik gebruik gemaakt van het wrakingsmiddel. Het is dan logischerwijs uitgesloten dat zou kunnen worden gesproken van stelselmatig gebruik van het wrakingsmiddel.

5.15. Bovendien werd in het verweerschrift van de gewraakte kamer geen enkele concrete wrakingsbeslissing genoemd, waaruit een lichtvaardig gebruik van het wrakingsmiddel zou kunnen blijken. Evenmin werd een zodanige beslissing overgelegd en werd toegelicht waarom er in het concrete geval sprake was geweest van een lichtvaardig gebruik van het wrakingsmiddel. Met andere woorden, in het verweerschrift werd een ongefundeerde bewering gedaan inzake een vermeende handelwijze mijnerzijds. Het is vanzelfsprekend dat een zodanige bewering van een tuchtrechter onverenigbaar is met de vereisten ingevolge art. 6 EVRM.

5.16. De derde bevestiging van de vooringenomenheid van de gewraakte kamer werd gevormd door het achterwege laten van een reactie op het verzoek van mr. Jebbink om een aanpassing van het proces-verbaal van de zitting van 18 november 2016. Dit in verband met de aantoonbare onjuistheden en onvolledigheden in dat proces-verbaal, waarop het hof bij brief van 6 december 2016 was geweest. Aan dat verzoek werd voorafgaand aan de zitting van de wrakingskamer op 6 februari 2017 geen gevolg gegeven. Dit tekende mijns inziens de onwil van de gewraakte kamer om de tuchtzaak tegen mij op een eerlijke en onpartijdige manier te behandelen.

6. De wrakingszitting van 6 februari 2017

6.1. Ter zitting van de wrakingskamer van 6 februari 2017 bepleitte mr. Jebbink de wraking in overeenstemming met het voorgaande. Hij wees op de tegenstrijdigheden in de mededelingen van de voorzitter en op de onvolledigheid van het proces-verbaal van de zitting van 18 november 2016. Zijn gemotiveerde conclusie was dat de zaak tegen mij werd "*voorgezeten door een rechter die niet betrouwbaar is of die niet bereid is ter zitting dan wel over de zitting naar waarheid te verklaren*". Het stilzwijgend accepteren van die tegenstrijdigheden door de leden van de gewraakte kamer, maakte dat ook zij zich als onbetrouwbaar hadden doen kennen.

6.2. Ook ging mijn raadsman in op de evidentie van de terugwijzing van de zaak naar de raad van discipline. Omdat de bestreden uitspraak nietig is, zo stelde hij, "*is er geen reden het hoger beroep te behandelen*". Met de terugwijzing zou dan ook veel zittingstijd en een nutteloze behandeling van overige onderdelen van de zaak worden bespaard. "*Het gegeven dat het hof niet deze op evidente gronden steunende keuze maakte, terwijl het naar procesrechtelijk gewoonrecht gebruikelijk is dat preliminaire bezwaren mogen worden opgeworpen*", zo stelde mr. Jebbink,

STELLING ADVOCATUUR

Brief aan het Hof van Discipline
inzake de wrakingsbeslissing van 10 april 2017
2 juni 2017, kenmerk MS/15.006/27

blz. 12

"leveren zwaarwegende aanwijzingen op voor het oordeel dat de leden van het hof jegens cliënt vooringenomenheid koestert, althans dat de bij cliënt dienaangaande bestaande vrees objectief gerechtvaardigd is."

6.3. Verder wees mr. Jebbink erop dat de jurisprudentie van het EHRM inhoudt, dat een bijtende en sarcastische toon niet zonder meer betekent dat de betrokken advocaat de grenzen van de uitingsvrijheid zou hebben overschreden. Blijkens die jurisprudentie dient een advocaat bovendien in voorkomend geval in de gelegenheid te worden gesteld om aan te tonen dat zijn uitlatingen zijn gebaseerd op feiten. De raad van discipline heeft evenwel nagelaten de feitelijke basis van mijn uitlatingen te toetsen op een manier zoals het EHRM dat voorstaat. Een en ander houdt in dat aan de bestreden uitspraak van de raad een motiveringsgebrek kleeft. Daardoor is mij de kans ontnomen tot een adequaat verweer, in die zin dat ik volledig in het duister tast over het oordeel van de raad omtrent de feitelijke basis voor mijn uitlatingen en zodoende niet in staat ben gesteld om in hoger beroep mogelijke tekortkomingen te repareren. Ook dit motiveringsgebrek vereist, mede in het licht van de art. 10 en 6 EVRM, een terugwijzing naar de raad.

6.4. Over de opmerking van de gewraakte kamer, dat op lichtvaardige wijze door of namens mij gebruik zou worden gemaakt van het wrakingsmiddel, merkte mr. Jebbink op:

Die opmerking komt erop neer dat het hof geen enkele twijfel uit over de juistheid van de gang van zaken omtrent de wrakingsverzoeken in eerste aanleg. Het vraagt uw wrakingskamer zelfs daarmee rekening te houden. Dat betekent ook dat thans reeds vaststaat dat het hof het verweer dat wij willen voeren zal verwerpen en niet tot terugwijzing zal besluiten.

In dat verband werd er tevens op gewezen dat het tuchtrecht voorziet in een behandeling van tuchtzaken door twee onpartijdige instanties.

6.5. Teneinde het belang van een beoordeling door de raad van discipline toe te lichten, ging mr. Jebbink tot slot in op het principiële vraagstuk dat in de tuchtzaak aan de orde is. Hij gaf aan dat een grondwetconforme uitleg van art. 46 Advocatenwet geboden is. Dit onder verwijzing naar de wetenschappelijke literatuur. In dat kader stelde hij onder meer:

Het huidige artikel 46 Advocatenwet dwingt naar de letter in het bijzonder ook niet tot een beperking van de vrijheid van meningsuiting. Vastgesteld dient in ieder geval te worden dat het hier niet een specifiek kenbare beperking betreft van de vrijheid van meningsuiting. Ik herhaal hier prof. De Lange, die in verband met grondwetsconforme interpretatie betoogt dat als uitgangspunt moet worden genomen dat de wetgever niet bedoeld kan hebben af te wijken van grondwettelijke grondrechten, tenzij hij dit specifiek kenbaar maakt.

6.6. Zelf plaatste ik de huidige tuchtzaak in het ruimere kader van de handhaving van rechtsnormen die erop gericht zijn mensen te beschermen tegen oorlogsgeweld. Mijn kritiek op de voortdurende rechterlijke weigering om de misdadige voorbereidingen voor een nucleaire oorlogvoering te toetsen aan de vigerende normen van het internationaal humanitair recht, wordt al sedert de tachtiger jaren tegengegaan door middel van aanvallen op mijn meningsuiting. Daarbij zijn tot op heden de wettelijke normen inzake de vrijheid van meningsuiting door rechtsprekende instanties niet gehandhaafd, terwijl eveneens geweld werd gedaan aan de waarheid en aan de wettelijke waarborgen voor een eerlijke en onpartijdige behandeling.

STELLING ADVOCATUUR

Brief aan het Hof van Discipline
inzake de wrakingsbeslissing van 10 april 2017
2 juni 2017, kenmerk MS/15.006/27

blz. 13

6.7. Met het oog op dit laatste ging ik ook in op de gang van zaken in de eerdere tuchtrechtelijke procedures. Gelet op de opmerking van de gewraakte kamer dat door mij lichtvaardig gebruik zou zijn gemaakt van het wrakingsrecht, volstond ik wat betreft de zaak 5379 er niet mee om slechts melding te maken van het feit dat het hof van discipline toen expliciet had geweigerd om te voldoen aan zijn rechtsplicht om te motiveren. Tevens maakte ik als volgt melding van wrakingsverzoeken in die zaak:

Opvallend was dat het Hof van Discipline, bij beslissing van 21 mei 2010, dat preliminair verweer zonder enige motivering afwees. Dit leidde tot een wrakingsverzoek, dat werd afgewezen. Daarbij wijzigde de wrakingskamer de door mij opgegeven wrakingsgrond echter in een daaraan contradictoire wrakingsgrond. Deze verwisseling van wrakingsgrond werd ook erkend naar aanleiding van een tweede wrakingsverzoek. Toch werd ook dat verzoek afgewezen, omdat de afwijzing van het preliminair verweer een zuiver rechtsoordeel betrof. Volgens de tweede wrakingskamer deed het er niet toe of de motivering voor dat rechtsoordeel "onjuist, onvoldoende, of zelfs algeheel afwezig" was. Deze ontkenning van de gebondenheid van het Hof van Discipline aan het motiveringsbeginsel, leidde opnieuw tot een wrakingsverzoek. Maar in weerwil van art. 121 Grondwet en de jurisprudentie van het Europees Hof, werd vastgehouden aan de opvatting dat een zuiver rechtsoordeel niet gemotiveerd behoefde te worden. Het wrakingsverzoek werd afgewezen. In zijn eindbeslissingen van 16 december 2011 kwam het Hof van Discipline hierop niet terug.

Hiermee werd mijns inziens op onmiskenbare wijze aangegeven dat geenszins op een lichtvaardige wijze gebruik was gemaakt van het recht om tot wraking te verzoeken. Het ging telkenmale om de schending door het hof van een fundamenteel rechtsbeginsel.

6.8. Met betrekking tot zaak 7229 ging ik in op het feit dat het hof, op basis van een manifest evidente onwaarheid, voorbij was gegaan aan de onwettige gang van zaken bij de behandeling van die zaak door de raad van discipline. Het hof had valselijk beweerd dat door mij krachttermen zouden zijn gebezigd in mijn beroepschrift. Voor zover het hof zou bedoeld hebben te zeggen, dat door mij waardeoordelen waren geuit omtrent de handelwijze van de raad van discipline in die zaak, wees ik erop dat art. 7 Grondwet spreekt over het uiten van gedachten en gevoelens. Terwijl de vaste jurisprudentie van het EHRM inhoudt, dat het vrij staat om waardeoordelen te uiten indien deze steun vinden in het feitensubstraat waarop die oordelen betrekking hebben

6.9. Mijn bijdrage aan de toelichting op de wraking van 18 november 2016 sloot ik af als volgt:

Ten slotte merk ik nog het volgende op. Ik ben steeds met open vizier het strijdperk ingetreden voor de handhaving van het oorlogsrecht en daaraan ten grondslag liggende morele waarden. Door de teleurstellende opstelling van rechters werd ik genoodzaakt tot een tweede gevecht, te weten dat voor de vrijheid van meningsuiting en voor de handhaving van procedurele waarborgen. Het zou buitengewoon waardevol en verheugend zijn indien het hof thans op zodanige manier zou handelen en besluiten, dat zou kunnen worden gezegd dat het zijn gezag als eerlijk en rechtvaardig rechtscollege wenst te herstellen.

STELLING ADVOCATUUR

Brief aan het Hof van Discipline
inzake de wrakingsbeslissing van 10 april 2017
2 juni 2017, kenmerk MS/15.006/27

blz. 14

7. De wrakingsbeslissing van 10 april 2017

7.1. De wrakingskamer heeft in zijn wrakingsbeslissing van 10 april 2017 mijns inziens getoond slechts te kiezen voor blote machtsuitoefening in plaats van te streven naar gezag. In een beslissing die het tegendeel is van eerlijk en onpartijdig, werd het wrakingsverzoek ongegrond verklaard. De wrakingskamer toonde zich in mijn ogen zo vergaand oneerlijk en partijdig, dat ik mij genoodzaakt heb gezien om aangifte te doen wegens valsheid in geschrifte. Ik verwijs naar mijn brief van 23 mei jongstleden, waarbij ik het hof een afschrift van die aangifte aanbod, met het verzoek dat op te nemen in het dossier betreffende de huidige zaak.

7.2. De oneerlijkheid en partijdigheid van de wrakingskamer tekent zich al af in § 1.4 van de wrakingsbeslissing. Daarin wordt geheel onvermeld gelaten dat door mij, naast mr. Jebbink, het woord is gevoerd. En zoals hierboven in § 6.7 is aangegeven, ben ik met het oog op de bewering van de gewraakte kamer betreffende het vermeend lichtvaardig gebruik van het wrakingsrecht, daarbij tevens ingegaan op de wrakingsgronden die in de procedure in de zaak 5379 door mij werden aangevoerd. Omdat daaruit bleek dat toen andere wrakingsgronden werden aangevoerd dan in de huidige zaak, moest mijn bijdrage klaarblijkelijk geheel verzwegen worden. Want anders had de wrakingskamer in § 2.7 niet zonder nadere argumentatie kunnen overwegen dat door mij "*een wrakingsgrond als de onderhavige al eerder vruchteloos [was] aangevoerd*".

7.3. In § 2.1 van de wrakingsbeslissing is er een volgende blijk van oneerlijkheid en partijdigheid van de wrakingskamer. Daarin wordt een beperkte weergave van de gang van zaken ter zitting gegeven, die geenszins in overeenstemming valt te brengen met de weergave daarvan in de brief van mr. Jebbink van 6 december 2016 inzake de onvolkomenheden in het proces-verbaal zitting van 18 november 2016. De wrakingskamer beschikte over die brief en heeft de juistheid van het daarin gegeven relaas kunnen vaststellen. Zij heeft immers, blijkens § 1.5 van de wrakingsbeslissing, ook kennis genomen van de video-opname die van de vorenbedoelde zitting was gemaakt.

7.4. Desalniettemin doet de wrakingskamer het voorkomen alsof niet eerst mr. Jebbink, onder verwijzing naar zijn brief van 25 oktober 2016, het woord heeft gevoerd omtrent het door ons gewenste preliminair verweer. En alsof daarop niet direct de impliciet afwijzende beslissing volgde op het verzoek om ons voldoende gelegenheid te bieden voor het voeren van preliminair verweer, doordat de voorzitter stelde dat de zitting was bedoeld om alle verweren en de reactie van de deken daarop te behandelen. Ook wordt voorbijgegaan aan de mededeling van mr. Jebbink dat het preliminair verweer ertoe strekte de zaak terug te wijzen naar de raad van discipline. Voorts wordt niet vermeld dat door mij is gepoogd een uiteenzetting te geven omtrent het belang van een zorgvuldige, openbare behandeling van het preliminair verweer, een poging die bij herhaling werd onderbroken door de voorzitter. In dat verband is door mij gewezen op de dringende behoefte aan een openbare behandeling van het preliminair verweer, gelet op de vereiste bescherming van mij tegenover een onzorgvuldig handelend hof.

7.5. Vastgesteld moet worden dat in de wrakingsbeslissing een onvolledig beeld van de gang van zaken op 18 november 2016 is gegeven, die feitelijk een discussie betrof die langer dan tien minuten heeft geduurd. Klaarblijkelijk heeft de wrakingskamer hiermee beoogd een basis te cre-

STELLING ADVOCATUUR

Brief aan het Hof van Discipline
inzake de wrakingsbeslissing van 10 april 2017
2 juni 2017, kenmerk MS/15.006/27

blz. 15

eren voor een oordeelsvorming omtrent de aangevoerde wrakingsgrond, die voor de rechtsgemeenschap niet te controleren valt wegens het gemis aan een juiste en adequate informatie omtrent de feiten en omstandigheden betreffende de wraking. Dit komt tot uitdrukking in de overwegingen die de wrakingskamer heeft gehanteerd bij haar beoordeling van de wrakingsgrond.

7.6. De wrakingskamer heeft in de aangevoerde wrakingsgrond drie aspecten onderkend en afzonderlijk beoordeeld. Daarbij is voorbijgegaan aan de stukken die voorlagen aan de wrakingskamer, waaronder de bestreden beslissing van de raad van discipline van 21 maart 2016 en mijn beroepschrift van 20 april 2016. Evenmin is, behoudens de formulering van de wrakingsgrond, ingegaan op hetgeen mr. Jebbink heeft aangevoerd. Dit betreft zowel zijn in §1.5 van de wrakingsbeslissing vermelde brieven, als zijn pleidooi ter zitting van 6 februari 2017.

7.7. In de eerste plaats stelt de wrakingskamer in § 2.4 van de wrakingsbeslissing, dat het standpunt dat ons niet de gelegenheid werd geboden om een behoorlijk preliminair verweer te voeren, feitelijke grondslag mist. De wrakingskamer meent dit oordeel te kunnen baseren op de volgende overwegingen:

Verzoeker is ter zitting van 18 november 2016 op geen enkele wijze beperkt in zijn mogelijkheden preliminaire verweren te voeren, maar heeft er zelf voor gekozen direct tot wraking over te gaan nadat het hof bij monde van de voorzitter geweigerd had op voorhand toe te zeggen dat er naar aanleiding van de te voeren preliminaire verweren eerst een schriftelijke tussenbeslissing genomen zou worden, waarna de inhoudelijke behandeling op een latere datum zou plaatsvinden.

7.8. De hierboven geciteerde overwegingen van de wrakingskamer houden een aantoonbare wijziging in van mijn standpunt. Er is door mij uitdrukkelijk gesteld dat het ging om de weigering van het hof om ons in de gelegenheid te stellen om een behoorlijk preliminair verweer te voeren. De wrakingskamer verdoezelt evenwel de kwalificatie "behoorlijk" en spreekt over het voeren van preliminaire verweren. Daarmee is naar mijn mening door de wrakingskamer opzettelijk bewerkstelligd, dat het door ons gewenste tijdsbeslag voor het op een behoorlijke manier voeren van preliminair verweer buiten beeld is gebracht.

7.9. Indien de argumentatie van de wrakingskamer in overeenstemming wordt gebracht met hetgeen daadwerkelijk door mij is gezegd, komt deze er op neer dat door de wrakingskamer is beweerd, dat wij op geen enkele wijze zouden zijn beperkt in onze mogelijkheden om behoorlijk preliminair verweer te voeren. En dit standpunt is logischerwijs onverenigbaar met het volgende:

- a. bij brief van 25 oktober 2016 heeft mr. Jebbink aangegeven dat wij principiële preliminaire verweren wilden voeren, die vereisten dat de geplande zitting van 45 minuten volledig daaraan zou worden besteed;
- b. ter zitting van 18 november 2016 is, anders dan in § 2.1 van de wrakingsbeslissing is gesteld, door mr. Jebbink gezegd dat hij preliminaire punten naar voren wilde brengen, waarbij hij verwees naar de vorenbedoelde brief;
- c. daarop is terstond door de voorzitter van de behandelende kamer gereageerd met de mededeling dat de zitting was bedoeld om alle verweren en de reactie van de deken daarop als één pakket te behandelen;
- d. deze reactie van de voorzitter van de behandelende kamer hield noodzakelijkerwijs in dat de zitting van 18 november 2016 niet in zijn totaal zou worden besteed aan het door ons gewenste

STELLING ADVOCATUUR

Brief aan het Hof van Discipline
inzake de wrakingsbeslissing van 10 april 2017
2 juni 2017, kenmerk MS/15.006/27

blz. 16

preliminair verweer, zodat wij het door ons gewenste preliminair verweer niet konden voeren en wij dus werden beperkt in onze mogelijkheden om behoorlijk preliminair verweer te voeren.

7.10. Het bedrieglijke karakter van de in § 7.7 hierboven geciteerde overweging blijkt voorts uit de zinsnede *"maar heeft er zelf voor gekozen direct tot wraking over te gaan nadat het hof bij monde van de voorzitter geweigerd had op voorhand toe te zeggen dat er naar aanleiding van de te voeren preliminaire verweren eerst een schriftelijke tussenbeslissing genomen zou worden"*. Wilens en wetens gaat de wrakingskamer hiermee voorbij aan het objectief controleerbare feit dat voordat door mij tot wraking van de behandelende kamer werd overgegaan, een discussie heeft plaatsgevonden over het voeren van een behoorlijk preliminair verweer die langer dan tien minuten heeft geduurd.

7.11. In de vorenbedoelde discussie heeft mr. Jebbink, nadat was gebleken dat de voorzitter ons niet voldoende tijd wilde geven voor het op een behoorlijke manier voeren van preliminair verweer, direct geprobeerd om de behandelende kamer tot een ander standpunt te bewegen. In dat kader heeft hij uitdrukkelijk gesteld dat het verweer de strekking had de zaak te laten terugwijzen naar de raad van discipline, omdat de zitting in eerste aanleg nietig was. Voorts werd door hem gewezen op de doelmatigheid van een behandeling van de voorliggende zaak die eerst beperkt zou blijven tot het preliminair verweer. Uiteraard werd hierbij uitgegaan, en op basis van een zorgvuldige handelwijze van het hof mocht daarvan ook worden uitgegaan, dat de voorzitter en leden van de behandelende kamer kennis hadden genomen van het beroepschrift van 20 april 2016 en wisten dat daarin reeds de terugwijzing van de zaak was bepleit.

7.12. Vervolgens is ook door mij getracht de behandelende kamer tot een ander inzicht te brengen. Met het oog daarop heb ik onder de aandacht gebracht dat in een eerdere procedure het hof wél eerst uitsluitend het toen gevoerde preliminair verweer had behandeld en daarop een tussenbeslissing had gegeven. En ook nadat de voorzitter zich ervan had vergewist dat de leden van de behandelende kamer hem steunden in zijn standpunt dat de zaak volledig inhoudelijk zou worden behandeld, heb ik dat nog niet als een voldongen feit beschouwd. Integendeel, ik benadrukte daarop te hechten aan een zorgvuldige en openbare behandeling van het preliminaire verweer. Dit met het oog op de vereiste interne en externe openbaarheid, en mijn bescherming tegen een onzorgvuldig handelend hof, nu dat in de eerdere tuchtzaken tegen mij stelselmatig was voorbijgegaan aan mijn argumentatie. Mijn poging om dit nader toe te lichten werd door de handelwijze van de voorzitter evenwel onmogelijk gemaakt, omdat deze mij bij herhaling onderbrak en pretendeerde niet te begrijpen waarom ik een en ander voor het voetlicht bracht. Toen ik zei dat hij ook wilde komen tot een inhoudelijke behandeling van de zaak, interrumpeerde de voorzitter - zoals hierboven in § 4.6 in gesteld - opnieuw. Voor de vijfde keer stelde de voorzitter dat hij alle grieven wilde behandelen. En die interruptie leidde tot mijn vraag of hij bereid was om eerst een tussenbeslissing te geven op de preliminaire verweren, op welke vraag een ontkennend antwoord volgde.

7.13. Het ontkennende antwoord van de voorzitter gaf naar mijn mening onmiskenbaar aan dat de behandelende kamer, evenals het hof dit in zijn bedrieglijke beslissing van 19 januari 2015 eerder had gedaan, wilde voorbijgaan aan het bedrog en de wetsschendingen van de raad van discipline. Opzettelijk werd voorbijgegaan aan de evidente nietigheid van de wrakingsbeslis-

STELLING ADVOCATUUR

Brief aan het Hof van Discipline
inzake de wrakingsbeslissing van 10 april 2017
2 juni 2017, kenmerk MS/15.006/27

blz. 17

sing van de raad van discipline van 12 oktober 2015, de zitting van 18 januari 2016 en de beslissing van 21 maart 2016. Opzettelijk werd geweigerd aan die nietigheden voldoende aandacht te besteden tijdens de openbare behandeling van de zaak voor het hof. Opzettelijk werd geweigerd om eerst te beslissen omtrent de gestelde nietigheden en het daaraan verbonden sequeel van terugwijzing van de zaak. Daarmee gaf de behandelende kamer er blijk van, volkomen vooringenomen te zijn. Om die reden, dat wil zeggen die ongebreidelde vooringenomenheid, wraakte ik.

7.14. In de tweede plaats gaat de wrakingskamer in § 2.5 van haar beslissing in op mijn standpunt dat de weigering om eerst een beslissing op de preliminaire verweren te nemen voordat tot een inhoudelijke behandeling kan worden gekomen, een blijk van vooringenomenheid inhoudt. De overwegingen van de wrakingskamer zijn volkomen misleidend, in die zin dat wordt gesuggereerd dat de door ons gestelde vooringenomenheid van de behandelende kamer zou zijn gebaseerd op een inbreuk op een rechtsregel. De wrakingskamer overweegt immers:

Geen rechtsregel verplicht het hof na gevoerde preliminaire verweren eerst een schriftelijke tussenbeslissing te nemen alvorens aan de inhoudelijke behandeling van de zaak toe te komen. Een dergelijke handelwijze kan door het hof gevolgd worden, maar is niet verplicht. Het hof maakt op basis van alle relevante omstandigheden in elke zaak zijn specifieke afwegingen.

7.15. Er is door mr. Jebbink en mij evenwel niet gesteld dat er sprake zou zijn van een rechtsregel op grond waarvan eerst een schriftelijke tussenbeslissing diende te worden genomen op de preliminaire verweren. Wel is door mij gesteld dat dit een juiste gang van zaken zou zijn. Dit zowel gelet op de strekking van preliminaire verweren, als de concrete omstandigheden van het geval. Preliminaire verweren strekken er immers toe te voorkomen dat partijen onnodig worden belast met een inhoudelijke behandeling van een zaak. En in de huidige zaak is er naar mijn mening duidelijk sprake van een grond om een inhoudelijke behandeling achterwege te laten. Die grond is gelegen in de concrete omstandigheid dat de beslissing van de raad van discipline van 21 maart 2016 evident nietig is. Die nietigheid is uitdrukkelijk onderbouwd gesteld in het beroepschrift van 20 april 2016, terwijl ter zitting van 18 november 2016 door mr. Jebbink is gewezen op de nietigheid de zitting in eerste aanleg en de daaruit voortvloeiende noodzaak van een nieuwe behandeling.

7.16. De overweging van de wrakingskamer, dat het hof in elke zaak een afweging maakt of de relevante omstandigheden het nodig of wenselijk maken dat een tussenbeslissing wordt gegeven op de preliminaire verweren, wekt de verwachting dat de wrakingskamer vervolgens zou beoordelen of er sprake was van zodanige omstandigheden dat de behandelende kamer in redelijkheid niet anders zou hebben kunnen besluiten dan eerst te oordelen over de preliminaire verweren. En in dat kader zou het naar mijn mening dan vanzelfsprekend zijn, dat het nodige gewicht zou worden toegekend aan hetgeen omtrent de ter zake relevante omstandigheden is aangevoerd van de zijde van verzoeker tot wraking.

7.17. De wrakingskamer heeft de vorenbedoelde beoordeling evenwel nagelaten. Zij heeft immers niet gemotiveerd waarom het in de huidige zaak niet nodig zou zijn om de preliminaire verweren te beoordelen voordat tot de inhoudelijke behandeling van de zaak zou worden overgegaan. Evenmin heeft zij gemotiveerd waarom de weigering om eerst te oordelen over de preliminaire verweren, in het licht van onze argumentatie niet zou duiden op vooringenomenheid van

STELLING ADVOCATUUR

Brief aan het Hof van Discipline
inzake de wrakingsbeslissing van 10 april 2017
2 juni 2017, kenmerk MS/15.006/27

blz. 18

de behandelende kamer, dan wel geen grond zou vormen voor de objectief gerechtvaardigde vrees daarvoor. Daarmee heeft de wrakingskamer naar mijn mening feitelijk geweigerd om haar taak te vervullen.

7.18. Het voorgaande klemte te meer nu tijdens de zitting van de wrakingskamer van 6 februari 2017 door mr. Jebbink gemotiveerd is uiteengezet waarom de relevante omstandigheden van het geval er redelijkerwijs toe hadden moeten leiden, dat de behandelende kamer alle ruimte zou hebben geboden voor het voeren van preliminair verweer en dat zij daarop zou beslissen vooraleer de inhoudelijke aspecten van de zaak te behandelen.

7.19. In de derde plaats is de wrakingskamer in § 2.6 van haar beslissing ingegaan op het aspect van de wrakinggrond, dat de afwijzende beslissing op het verzoek om ons in de gelegenheid te stellen tot het voeren van een behoorlijk preliminair verweer en daarover eerst te oordelen voordat tot een inhoudelijke behandeling wordt gekomen, in onze ogen al was genomen voorafgaand aan de zitting. Dit vanwege het feit dat tijdens de zitting van 18 november 2016 geen onderbreking van de zitting had plaatsgevonden voor overleg in raadkamer, terwijl ook overigens in het geheel niet was gebleken van overleg van de leden van de behandelende kamer. Integendeel, terstond nadat mr. Jebbink had gerefereerd aan zijn brief van 25 oktober 2016 en aankaartte preliminair verweer te willen voeren, reageerde de voorzitter met het standpunt dat de zitting was bedoeld om alle verweren of grieven als één pakket te behandelen.

7.20. De voorzitter herhaalde het standpunt dat alle grieven of verweren zouden worden behandeld nog twee keer voordat door mij, zoals in § 4.4 hierboven is weergegeven, een klaarblijkelijk nieuw gegeven ter tafel werd gebracht. Dat nieuwe gegeven, te weten dat het hof in een eerdere tuchtzaak tegen mij een schriftelijke tussenbeslissing had gegeven op het toen gevoerde preliminair verweer, bracht de voorzitter ertoe om te verifiëren of kon worden vastgehouden aan dat standpunt. Nadat de deken desgevraagd zijn steun had betuigd aan de benaderingswijze van de voorzitter, dat de nietigheden in de behandeling van de zaak door de raad van discipline onderdeel uitmaakten van de grieven, welke grieven alle als één pakket dienden te worden behandeld, wendde de voorzitter zich tot de leden van de behandelende kamer. Hij vroeg toen of zij er anders tegen aankeken, welke vraag door middel van hoofdschudden werd beantwoord.

7.21. Uit deze gang van zaken bleek duidelijk dat er aan de zijde van de behandelende kamer geen behoefte bestond aan overleg in raadkamer, en dat uitsluitend behoefte te worden geverifieerd of het nieuwe gegeven inzake de handelwijze van het hof in een eerdere procedure, niet diende te leiden tot een aanpassing van het eerder door de voorzitter verwoorde standpunt. Dit duidde erop dat de behandelende kamer reeds voorafgaand aan de zitting het besluit had genomen om hoe dan ook te komen tot een inhoudelijke behandeling van de zaak. Deze indruk leidde tot de in § 4.5 hierboven weergegeven vraag van mr. Jebbink, waarom door het hof dan geen antwoord was gegeven op onze brief van 25 oktober 2015 inzake het preliminair verweer. Die vraag leidde tot het antwoord van de voorzitter: *"Omdat de beslissing nu is genomen."* Waarna de voorzitter zonder enig voorbehoud vervolgens nog eens bevestigde dat die beslissing *"zojuist, ten overstaan van ons"* was genomen.

7.22. De woorden van de voorzitter overtuigden ons niet, zoals blijkt uit de §§ 4.7 en 4.8 hierboven. Door de brief van 2 december 2016 van de voorzitter en leden van de behandelende kamer

STELLING ADVOCATUUR

Brief aan het Hof van Discipline
inzake de wrakingsbeslissing van 10 april 2017
2 juni 2017, kenmerk MS/15.006/27

blz. 19

aan de wrakingskamer, werd bevestigd dat ons wantrouwen tegenover de bewering van de voorzitter dat ter zitting van 18 november 2017 - ten overstaan van ons - zou zijn beslist dat de behandelende kamer de zaak op die zitting inhoudelijke wilde behandelen, volkomen gerechtvaardigd was geweest. In die brief werd gesteld dat de behandelende kamer, zoals hierboven in § 5.4 is vermeld, daartoe reeds voorafgaand aan die zitting had besloten. Met die mededeling was op ondubbelzinnige wijze duidelijk geworden dat de voorzitter ter zitting van 18 november 2016 tegenover mr. Jebbink en mij, opzettelijk een met de waarheid strijdige voorstelling van zaken had gegeven. Bovendien stond daarmee ook de onoprechtheid van de leden van de behandelende kamer vast. Zij hebben geen enkele poging ondernomen om de voorzitter te corrigeren, ter zitting noch in de vorenbedoelde brief van 2 december 2016.

7.23. Ter zitting van de wrakingskamer van 6 februari 2017 heeft mr. Jebbink uitdrukkelijk gewezen op de onmiskenbare tegenstrijdigheid tussen enerzijds de verklaring van de voorzitter ter zitting en anderzijds het relaas in de brief van 2 december 2016. In de wrakingsbeslissing is daarop door de wrakingskamer met geen woord ingegaan. Over de daaruit blijkende onbetrouwbaarheid van de voorzitter en leden van de behandelende kamer heeft de wrakingskamer zich dan ook niet uitgesproken. Dit bevestigt mijns inziens de vooringenomenheid van de wrakingskamer. Een vooringenomenheid die wordt onderstreept doordat de wrakingskamer de grond voor onze argwaan betreffende de juistheid van de ter zitting gegeven verklaring van de voorzitter, welke grond erin was gelegen dat de beslissing om geen gelegenheid te bieden voor het op een behoorlijke manier voeren van preliminair verweer ons inziens reeds voor de zitting van 18 november 2016 was genomen, in de wrakingsbeslissing wordt gebruikt ter versterking van de argumentatie om de wraking ook wat dit aspect betreft ongegrond te verklaren. De wrakingskamer overweegt immers dat de in de brief van 2 december 2016 gestelde gang van zaken "*door verzoeker niet (is) betwist*". Met deze gotspe zet de wrakingskamer de wereld op z'n kop en toont zij geenszins aan te beschikken over het van een tuchtcollege vereiste normbesef.

7.24. Dit gemis aan de vereiste integriteit wordt bevestigd door de overweging van de wrakingskamer in § 2.7:

Daar verzoeker een wrakingsgrond als de onderhavige al eerder vruchteloos heeft aangevoerd, zal een volgend verzoek niet in behandeling worden genomen.

Er is in de wrakingsprocedure geen enkele eerdere wrakingsbeslissing ingebracht door de voorzitter en leden van de behandelende kamer. Evenmin zijn zodanige beslissingen concreet aangeduid. Ook de wrakingskamer heeft dat allemaal niet gedaan. Daarmee is door de wrakingskamer in strijd met het fundamentele rechtsbeginsel dat een rechter slechts oordeelt op grond van de feiten die in de betreffende procedure zijn gesteld en waarover de partijen ter zitting hun visie hebben kunnen geven. Door deze overweging van de wrakingskamer ben ik overvallen door een oordeel omtrent een vermeend feit waarover ik mij niet heb kunnen uitspreken. Dit klemt temeer nu ik in deze procedure in hoger beroep niet eerder enige wrakingsgrond heb aangevoerd.

7.25. Dat de wrakingskamer klaarblijkelijk opzettelijk heeft gekozen voor bedrog en voor een fundamentele aantasting van mijn procespositie, blijkt uit het feit dat niet is ingegaan op het verzoek dat bij brief van mr. Jebbink van 14 april jongstleden is gedaan, om de wrakingsbeslissing op dit punt te herstellen. Daarbij heeft hij nadrukkelijk gewezen op de omstandigheid dat er geen eerdere wrakingsbeslissingen bestaan, die een afwijzing inhouden van een wrakingsverzoek op een grond als die op 18 november 2016 is aangevoerd. De vorenbedoelde weigering om

STELLING ADVOCATUUR

Brief aan het Hof van Discipline
inzake de wrakingsbeslissing van 10 april 2017
2 juni 2017, kenmerk MS/15.006/27

blz. 20

te komen tot een eenvoudig te realiseren herstelbeslissing heeft mij ertoe gebracht om aangifte te doen van valsheid in geschrifte.

8. Conclusies

8.1. Op grond van het voorgaande dient te worden geconcludeerd dat de wrakingskamer haar taak feitelijk niet heeft uitgevoerd:

- a. zij heeft niet gemotiveerd waarom de weigering van de behandelende kamer om ons in de gelegenheid te stellen tot het op een behoorlijke manier voeren van preliminair verweer, gelet op de concrete omstandigheid dat er sprake is van een evident nietige beslissing die genomen is door een daartoe niet bevoegde kamer van de raad van discipline, geen blijk geeft van vooringenomenheid dan wel grond vormt voor een objectief gerechtvaardigde vrees voor vooringenomenheid;
- b. zij heeft evenmin gemotiveerd waarom de bewust onware mededeling van de voorzitter omtrent het tijdstip waarop is beslist om ons niet in de gelegenheid te stellen tot het op een behoorlijke manier voeren van preliminair verweer, geen blijk geeft van een onwaarachtigheid van zowel die voorzitter als de leden van de behandelende kamer, die grond vormt voor de conclusie dat er sprake is van vooringenomenheid dan wel voor de objectief gerechtvaardigde vrees voor vooringenomenheid.

8.2. Dientengevolge is door de wrakingskamer ten onrechte in het midden gelaten of de door ons gestelde vooringenomenheid dan wel objectief gerechtvaardigde vrees voor vooringenomenheid van de behandelende kamer, op onvoldoende gronden berusten. Dat klemt temeer omdat de handelwijze van de voorzitter en leden van de behandelende kamer na de zitting van 18 november 2016 die gestelde vooringenomenheid dan wel de objectief gerechtvaardigde vrees voor hun vooringenomenheid bevestigt.

8.3. Voorts dient te worden vastgesteld dat de wrakingskamer in strijd met de waarheid in § 2.7 van de wrakingsbeslissing heeft neergelegd dat "*verzoeker een wrakingsgrond als de onderhavige al eerder vruchteloos heeft aangevoerd*" en aan die onwaarheid heeft vastgehouden nadat zij erop is gewezen, dat er geen wrakingsbeslissingen bestaan waaruit dit zou kunnen blijken. Daarmee heeft de wrakingskamer mijns inziens opzettelijk gekozen voor bedrog en derhalve voor het plegen van valsheid in geschrifte.

8.4. Door de misleidende en bedrieglijke wrakingsbeslissing hebben de voorzitter en leden van de wrakingskamer zich vooringenomen getoond.

8.5. De tegen mij gerichte dekenklacht zal geen behandeling verkrijgen die voldoet aan de vereisten van art. 6 EVRM indien daaraan wordt deelgenomen door leden van het hof van discipline die als voorzitter of lid betrokken zijn geweest bij de zitting van de behandelende kamer van 18 november 2016 dan wel bij de zitting van de wrakingskamer van 6 februari 2017.

w.g.

M.J.F. Stelling

STELLING ADVOCATUUR

Brief aan het Hof van Discipline
inzake de wrakingsbeslissing van 10 april 2017
2 juni 2017, kenmerk MS/15.006/27

blz. 21

ANNEX I

FURCHTBARER JURIST: DE ZAAK 5379

I-1. De zaak 5379 betrof de klacht uit 2006 van een advocaat-generaal naar aanleiding van de gezamenlijke verdediging van mijn toenmalige kantoorgenoten en mij van een vredesactivist. De advocaat-generaal achtte het beledigend en onnodig grievend dat wij zijn handelwijze hadden vergelijken met die van de zogenaamde *furchtbare Juristen*. Met die term worden in de literatuur de Duitse juristen - met name de justitiële functionarissen - aangeduid die zich na de machts-overname in 1933 door de nazi's niet hadden verzet tegen de systeemmisdadige wandaden die plaatsvonden op het gezag van het nazibewind.

I-2. Wij maakten die vergelijking omdat onze cliënt strafrechtelijk werd vervolgd vanwege het feit dat hij zich metterdaad had verzet tegen de misdadige voorbereidingen voor nucleaire massamoord van genocidale omvang. Misdaden die op het gezag van de Nederlandse overheid worden uitgevoerd, maar waartegen justitiële functionarissen niets ondernemen. Integendeel, degenen die zich metterdaad tegen die systeem misdaden verzetten, worden door justitiële functionarissen aangepakt. Waarmee die functionarissen, waaronder de vorenbedoelde advocaat-generaal, zich niet alleen niet verzetten tegen de nucleaire systeem misdaden, maar deze daarentegen zelfs actief steunen door verzet daartegen te onderdrukken.

I-3. De verdediging van onze cliënt was gebaseerd op beginselen en rechtsregels van het internationaal humanitair recht, die beperkingen stellen aan het gebruik van militair geweld. Beperkingen waaraan men onder alle omstandigheden is gebonden. Met het oog op de uitleg van die bepalingen is de jurisprudentie van het Internationaal Militair Tribunaal van Neurenberg en het Internationaal Militair Tribunaal voor het Verre Oosten van belang, alsook die van de rechtbanken waarvan de uitspraken zijn opgenomen in de *Law Reports of Trials of War Criminals*. Daarnaast is voor een juiste beoordeling van de handelwijze van Nederlandse justitiële autoriteiten ten aanzien van de misdadige voorbereidingen voor nucleaire massamoord, de Duitse literatuur van belang betreffende de handelwijze van Duitse justitiële autoriteiten ten aanzien van de systeemmisdadige wandaden van het Derde Rijk.

I-4. De klacht van de betrokken advocaat-generaal betrof een meningsuiting die door burgers, in concreto door mijn toenmalige kantoorgenoten en mij, werd geuit tegenover de advocaat-generaal als overheidsvertegenwoordiger. In deze verticale verhouding van burgers tegenover overheidsvertegenwoordiger is art. 7 Grondwet rechtstreeks van toepassing. Dit houdt in dat uitsluitend die beperkingen van de meningsuiting van toepassing zijn die de formele wetgever heeft neergelegd in een wettelijke bepaling die afdoende kenbaar en voorzienbaar is geformuleerd.

I-5. Reeds in deze zaak werd door mijn toenmalige kantoorgenoten (zaaknummers 5378 en 5572) en mij (zaaknummer 5379) gezamenlijk aangevoerd dat de open norm van art. 46 Advocatenwet, dat een advocaat zich dient te onthouden van "*enig handelen of nalaten dat een behoorlijk advocaat niet betaamt*", niet voldoet aan de grondwettelijke vereisten voor een formeel wettelijke beperking van de meningsuiting. Dit impliceert dat die norm niet kan worden geïnterpreteerd als

STELLING ADVOCATUUR

Brief aan het Hof van Discipline
inzake de wrakingsbeslissing van 10 april 2017
2 juni 2017, kenmerk MS/15.006/27

blz. 22

een beperking van de vrijheid van meningsuiting of als wettelijke grondslag voor een zodanige beperking.

I-6. Wij beriepen ons met name op art. 7 Grondwet en de toelichting van de grondwetgever op de beperkingsclausule "*behoudens ieders verantwoordelijkheid volgens de wet*", op de wetgeving inzake de beperking van grondrechten van ambtenaren, en op de respecterende werking van art. 53 EVRM inzake verdergaande rechtsbescherming van mensenrechten ingevolge het nationale recht van de lidstaten. Deze argumentatie komt dan ook overeen met die welke zowel in de zaak 7229 als in de huidige zaak 160102 is aangevoerd.

I-7. Voor het hof van discipline is bij wijze van preliminair verweer aangevoerd dat tuchtrechters onbevoegd zijn om te oordelen over meningsuitingen van advocaten als zodanig. Dit omdat er geen formeel wettelijke beperking geldt die advocaten verdergaande beperkingen oplegt wat betreft de meningsuitingen, dan de beperkingen die in het algemeen gelden voor burgers. Het tuchtrecht van advocaten strekt zich niet uit tot de uitoefening van grondrechten. In het kader van dat preliminair verweer werd de andersluidende opvatting van de raad van discipline te Amsterdam gemotiveerd bestreden.

I-8. Bij tussenbeslissing van 21 mei 2010, ECLI:NL:TAHVD:2010:YA0637 (hierna: tussenbeslissing), verwierp het hof het preliminair verweer, door zonder enige argumentatie te stellen:
Naar de raad met juistheid heeft geoordeeld, voorziet art. 46 Advocatenwet in een voldoende concrete bij de wet voorziene grondslag als bedoeld in art. 10 EVRM om onder meer in het belang van de bescherming van de goede naam van anderen en van het waarborgen van het gezag van de rechterlijke macht beperkingen te stellen aan de aan een advocaat (mede) op grond van art. 7 Grondwet toekomstige uitingsvrijheid.

Met geen woord werd zodoende ingegaan op ons beroep op de uitleg die de grondwetgever had gegeven van de beperkingsclausule van art. 7 Grondwet "*behoudens ieders verantwoordelijkheid volgens de wet*", op de vergelijking met de wetgeving ten aanzien van ambtenaren, en op art. 53 EVRM, waarvan de respecterende werking er aan in de weg staat dat men zich kan beroepen op beperkingsgronden die in art. 10, tweede lid, EVRM zijn genoemd, maar die niet zijn neergelegd in enige formeel wettelijke bepaling.

I-9. Vanwege deze volkomen ongemotiveerde tussenbeslissing, die daarmee onverenigbaar was met het in art. 121 Grondwet gecodificeerde motiveringsbeginsel en met art. 6 EVRM, diende ik een schriftelijk wrakingsverzoek in betreffende de gehele behandelende kamer. Dat verzoek werd bij wrakingsbeslissing van 6 september 2010, ECLI:NL:TAHVD:2010:YA1153, afgewezen. Daarbij werd de door mij gestelde wrakingsgrond dat de tussenbeslissing van 21 mei 2010 "*volkomen ongemotiveerd*" was, door de wrakingskamer (hierna: wrakingskamer I) geherformuleerd in die zin, dat werd gesproken over "*onvoldoende gemotiveerd*". De volkomen ongemotiveerde tussenbeslissing werd zodoende opeens wel degelijk gemotiveerd, zij het onvoldoende. Daarmee was de feitelijk door mij gestelde wrakingsgrond door wrakingskamer I totaal gedenatureerd, en was bewerkstelligd dat de absolute strijdigheid van de tussenbeslissing met art. 121 Grondwet en art. 6 EVRM opeens was verdwenen.

I-10. Door de door wrakingskamer I toegepaste verdwijntruc kon in de wrakingsbeslissing opeens worden gesproken over een "*onjuiste motivering*" en worden overwogen:

STELLING ADVOCATUUR

Brief aan het Hof van Discipline
inzake de wrakingsbeslissing van 10 april 2017
2 juni 2017, kenmerk MS/15.006/27

blz. 23

Uit het enkele feit dat een partij met een hem onwelgevallige beslissing wordt geconfronteerd, en/of het niet eens is met een bepaalde motivering, blijkt echter geenszins dat de voorzitter en de leden van het college dat de beslissing nam vooringenomen zouden zijn. Een in de ogen van verzoeker kennelijk onjuiste motivering in een tussenuitspraak leidt zonder - niet gebleken - bijkomende omstandigheden niet tot de conclusie dat sprake is van vooringenomenheid van de voorzitter en leden van het college. Nu verzoeker geen andere gronden heeft aangevoerd en overigens ook niet van vooringenomenheid is gebleken, wordt het wrakingsverzoek afgewezen.

I-11. Bij de voortzetting van de behandeling van de zaak bleek dat het lid P-B van wrakingskamer I was aangewezen als vervanger van een lid van de behandelende kamer. Daarop diende ik ter zitting het mondelinge verzoek tot wraking van het lid P-B in. Dit omdat dat lid zich vooringenomen had getoond, door als lid van wrakingskamer I mee te werken aan de vervalsing van de door mij gestelde wrakingsgrond. Die vervalsing is geen gedraging die overeenstemt met hetgeen van een eerlijke en onpartijdige rechter moet worden verwacht.

I-12. Bij beslissing van 17 december 2010 van wrakingskamer II (niet gepubliceerd) werd het verzoek tot wraking van het lid P-B afgewezen. Dit hoewel in § 2.3 van die wrakingsbeslissing werd erkend dat "*de toenmaals aangevoerde wrakingsgrond niet juist is weergegeven ('tussenbeslissing onvoldoende gemotiveerd', in plaats van het aangevoerde 'tussenbeslissing volkomen ongemotiveerd' ...)*". Volgens wrakingskamer II leverde deze onjuiste weergave van de wrakingsgrond geen reden tot wraking op, omdat de desbetreffende overweging in de tussenbeslissing een zuiver rechtsoordeel inhield. Overwogen werd:

Zonder zich uit te laten over de juistheid of onjuistheid van die overweging, herinnert het hof eraan dat een zuiver rechtsoordeel juist kan zijn, ook al is de voor dat rechtsoordeel gegeven motivering onjuist, onvoldoende, of zelfs algeheel afwezig. Tegen die achtergrond is onaanvaardbaar dat de onjuiste perceptie van de toenmaals aangevoerde wrakingsgrond heeft bijgedragen aan de uiteindelijke afwijzing van het toenmalige wrakingsverzoek: voor de beantwoording van de vraag of de tussenbeslissing blijkt gaf van vooringenomenheid, maakte het niet uit of de tussenbeslissing volkomen ongemotiveerd, dan wel onvoldoende gemotiveerd was.

I-13. Met deze overweging deed wrakingskamer II drie beweringen die geenszins getuigen van het streven naar een eerlijke en onpartijdige tuchtrechtspraak. In de eerste plaats suggereerde wrakingskamer II ten onrechte, door te stellen dat een zuiver rechtsoordeel juist kan zijn ongeacht de motivering daarvan, dat door mij zou zijn gewraakt omdat de tussenbeslissing inhoudelijk onjuist zou zijn. In de tweede plaats werd gesproken over een "*onjuiste perceptie van de toenmaals aangevoerde wrakingsgrond*", hetgeen een verdoezeling was van het onmiskenbare gegeven dat de woorden "volkomen ongemotiveerd" niet op verschillende manieren kunnen worden gepercipieerd. En ten derde werd ontkend dat het hof gebonden was aan het motiveringsbeginsel en ingevolge zowel art. 121 Grondwet als art. 6 EVRM de rechtsplicht had om te motiveren, ook indien het een rechtsoordeel betreft.

I-14. Voorafgaand aan de hervatting van de behandeling van de zaak op 17 januari 2011 werd het hof door mij bij brief van 6 januari 2011 geattendeerd op de met art. 6 EVRM strijdige handwijze tot op die dag. Aangedrongen werd om het vertrouwen te herstellen dat het hof streefde

STELLING ADVOCATUUR

Brief aan het Hof van Discipline
inzake de wrakingsbeslissing van 10 april 2017
2 juni 2017, kenmerk MS/15.006/27

blz. 24

naar een eerlijke en redelijke behandeling van de zaak, door alsnog gemotiveerd op de kwestie van de reikwijdte van het advocatentuchtrecht in te gaan. Gesteld werd:

Met het oog hierop zou uw hof alsnog een uiteenzetting dienen te geven omtrent de redenen waarom:

- a. art. 46 Advocatenwet zou kunnen worden aangemerkt als een formeel wettelijke beperking van de uitoefening door advocaten van hun grondrecht van meningsuiting, zoals bedoeld in art. 7 Grondwet, hoewel in art. 46 met geen woord wordt gerept over de uitoefening van grondrechten en in de wetshistorie daarop evenmin met enig woord is ingegaan;*
- b. uw zienswijze dat art. 46 Advocatenwet basis biedt voor het opleggen van beperkingen aan de meningsuiting door advocaten en derhalve voor de bevoegdheid van uw hof terzake, in overeenstemming zou zijn met het grondwettelijk delegatieverbod betreffende de wetgevende bevoegdheid inzake beperkingen van grondrechten, welk delegatieverbod er volgens de wetgever aan in de weg staat dat door anderen dan de formele wetgever concrete invulling aan die beperkingen zou dienen te worden gegeven;*
- c. uw vorenbedoelde zienswijze in overeenstemming is met die van de wetgever betreffende de beperking van de uitoefening door ambtenaren van hun grondrechten;*
- d. uw uit de beslissing van 21 mei 2010 blijkende zienswijze dat rechtstreeks een beroep kan worden gedaan op de beperkingsgronden die in art. 10, tweede lid, EVRM zijn genoemd, in overeenstemming zou zijn met de respecterende werking van art. 53 EVRM, die inhoudt dat geen inbreuk mag worden gemaakt op de verdergaande bescherming die art. 7 Grondwet aan de meningsuiting biedt, in die zin dat beperkingen in een formeel wettelijke bepaling dienen te zijn neergelegd en dat derhalve de zinsnede "prescribed by law" in overeenstemming met art. 7 Grondwet dient te worden uitgelegd;*
- e. uw zienswijze voorts in overeenstemming zou zijn met de vaste jurisprudentie van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens (...) dat de zinsnede "prescribed by law" die in het EVRM wordt gebezigd, het vereiste van "foreseeability" inhoudt, zodat de in art. 7 Grondwet bedoelde formeel wettelijke beperkingen van de meningsuiting op zichzelf voldoende duidelijkheid dienen te bieden omtrent de grenzen die aan de meningsuiting worden gesteld;*
- f. uw zienswijze bovendien in overeenstemming zou zijn met de uitspraak van het EHRM in de zaak HASHMAN & HARRUP tegen het Verenigd Koninkrijk (25 november 1999, Appl. 25594/94, §§ 36-41), waarin werd geoordeeld dat de verplichting om zich niet "contra bonos mores" te gedragen, onvoldoende bepaald was om te kunnen spreken over een bij wet voorziene beperking van de meningsuiting, aangezien die term niet meer inhield dan dat men zich diende te onthouden van "behavior which is wrong rather than right in the judgment of the majority of contemporary citizens" en zodoende geen objectief vast te stellen element inhield.*

I-15. Ter zitting van 17 januari 2011 werd het hof verzocht om, voordat tot een inhoudelijke behandeling van de zaak zou worden overgegaan, alsnog gemotiveerd in te gaan op het gevoerde preliminaire verweer. De behandelende kamer weigerde dit, waarop ik de behandelende kamer wraakte. Mijn toenmalige kantoorgenoten sloten zich bij die wraking aan. De wrakingsgrond werd als volgt geformuleerd:

Door willens en wetens, dus opzettelijk, en ten detrimente van de justitiabele te volharden in de schending van de rechtsplicht van het hof om beslissingen te motiveren, weigert dit hof bewust de schending van de Grondwet in zijn beslissing van 21 mei 2010 ongedaan te

STELLING ADVOCATUUR

Brief aan het Hof van Discipline
inzake de wrakingsbeslissing van 10 april 2017
2 juni 2017, kenmerk MS/15.006/27

blz. 25

maken. Is het reeds volkomen uitgesloten dat een eerlijke en onpartijdige rechter opzettelijk zou kiezen voor schending van wettelijke bepalingen, laat staan van grondwettelijke bepalingen die er mede toe strekken om rechterlijke willekeur te voorkomen en zodoende de belangen van de justitiabele te beschermen, des te meer is het absoluut ondenkbaar dat een zodanige rechter er opzettelijk voor zou kiezen om te volharden in de schending van zijn rechtsplicht, ook nadat hij nadrukkelijk op zijn onmiskenbare en onloochenbare schending van de Grondwet is gewezen.

I-16 Ter zitting van 21 januari 2011 van wrakingskamer III, die het wrakingsverzoek van 17 januari 2011 zou behandelen, wraakte ik de voorzitter M daarvan wegens diens betrokkenheid - eveneens als voorzitter - bij de wrakingsbeslissing van 17 december 2010. Dit vanwege de hierboven in § I-13 aangegeven redenen voor oneerlijkheid en partijdigheid.

I-17. Het wrakingsverzoek betreffende voorzitter M werd door wrakingskamer IV afgewezen bij beslissing van 6 mei 2011 (niet gepubliceerd). Die beslissing werd gekenmerkt door de onwil dan wel het onvermogen om tot een eerlijke, onpartijdige en met de redekunst te verenigen behandeling van de zaak te komen. Zo werd daarin vastgehouden aan de opvatting dat het hof, indien het ging om een zuiver rechtsoordeel, niet gehouden zou zijn om te motiveren. Want opnieuw werd gesteld dat het in de tussenbeslissing van 21 mei 2010 ging om een zuiver rechtsoordeel, dat geen nadere motivering behoeft. Voorts stelde wrakingskamer IV dat het rechtsoordeel in die tussenbeslissing, *"in overeenstemming is met nationale en Europeesrechtelijke jurisprudentie"*. Maar het hof kan geen enkele uitspraak aanduiden waarin wordt ingegaan op de vraag of art. 46 Advocatenwet in overeenstemming met art. 7 Grondwet en de opvatting van de grondwetgever kan worden aangemerkt als een beperking van de meningsuiting. En verder hield wrakingskamer IV vast aan de weinig geloofwaardige opvatting dat de woorden *"volkomen ongemotiveerd"* verkeerd zouden kunnen worden gepercipieerd.

I-18. Buitengewoon opvallend was dat wrakingskamer IV stelde dat die tussenbeslissing wel degelijk gemotiveerd zou zijn. Dit omdat het bestreden oordeel van de raad van discipline, dat zonder enige toelichting door het hof was onderschreven, *"onderdeel uitmaakt van de motivering van de uitspraak"*. Met andere woorden, de blote mededeling van het hof dat de raad van discipline *"met juistheid"* een bepaald oordeel heeft gegeven, geeft volgens wrakingskamer IV inzicht in de redenering van het hof die leidde tot die conclusie, omdat dat oordeel van de raad in de beslissing is geciteerd. Deze redenering van wrakingskamer IV is manifest absurd, aangezien in het bestreden oordeel van de raad uiteraard in het geheel niet is ingegaan op de in hoger beroep tegen dat oordeel aangevoerde argumenten.

I-19. Vervolgens deed wrakingskamer III uitspraak omtrent het wrakingsverzoek van mijn toenmalige kantoorgenoten en mij, bij wrakingsbeslissing van 27 juni 2011 (niet gepubliceerd). In die wrakingsbeslissing werd het hierboven in § I-15 geciteerde wrakingsgrond niet vermeld. Wrakingskamer ontkende dat de behandelende kamer gehouden was om alsnog te motiveren waarom het preliminair verweer was afgewezen. Voorts overwoog wrakingskamer III:

Waren de zittingsrechter niet rechtens gehouden om alsnog een motivering te verstrekken voor de eerder door hen gewezen tussenbeslissing, rechtens verboden was hun dat evenmin. Rechtens waren zij vrij het te doen, en vrij om het te laten.

STELLING ADVOCATUUR

Brief aan het Hof van Discipline
inzake de wrakingsbeslissing van 10 april 2017
2 juni 2017, kenmerk MS/15.006/27

blz. 26

Waarmee wrakingskamer III opnieuw ontkende dat het hof gebonden was aan het motiveringsbeginsel en ingevolge art. 121 Grondwet en art. 6 EVRM rechtens gehouden was om te motiveren.

I-20. Bij brief van 30 september 2011 werd door mijn toenmalige kantoorgenoten en mij gezamenlijk breedvoerig beargumenteerd uiteengezet waarom het hof van discipline naar onze mening welbewust inbreuk maakte op de vrijheid van meningsuiting, zonder een bij de wet voorziene beperking daarvan te kunnen aanwijzen die specifiek de meningsuiting van advocaten betreft. Wij stelden dat het hof de art. 6, 10 en 53 EVRM schond. Ter zitting van 17 oktober 2011 wezen wij erop, dat het hof ons beroep op fundamentele rechtsnormen telkens weer volkomen ongemotiveerd terzijde had geschoven. Verwezen werd naar onze brief van 30 september 2011. We concludeerden dat de enige mogelijkheid om nog tot een behandeling van de klachtzaak te komen die in overeenstemming zou zijn met de vereisten ingevolge art. 6 EVRM, indien de behandeling daarvan alsnog ter hand zou worden genomen een kamer die zou worden samengesteld uit leden van het hof die nog op geen enkele manier bij de zaak betrokken waren geweest. Om die reden werd bepleit dat de leden van de behandelende kamer zich zouden verschonen. De behandelende kamer ging evenwel niet in op dit pleidooi.

I-21. Bij eindbeslissing van 16 december 2011, ECLI:NL:TAHVD:2011:YA2314, werd de klacht van de advocaat-generaal gegrond verklaard en werd de maatregel van enkele waarschuwing opgelegd. In zijn beslissing ging het hof niet in op de door ons uitdrukkelijk gestelde schendingen van de art. 6, 10 en 53 EVRM, hoewel hij daartoe wel verplicht was ingevolge art. 13 EVRM. Het hof hield zonder meer vast aan zijn oordeel dat het advocatentuchtrecht zich ook uitstrekte tot de uitoefening van het grondrecht van meningsuiting van advocaten. Dit hoewel daar in de wetshistorie van de Advocatenwet geen enkele indicatie voor is te vinden en die interpretatie van art. 46 Advocatenwet bovendien onverenigbaar is met art. 7 Grondwet en de ondubbelzinnige opvattingen van de grondwetgever.

I-22. Hoezeer het hof van discipline vooringenomen was, bleek uit het feit dat het beroep dat wij deden op de jurisprudentie van Neurenberg en Tokio in een strafzaak waarin een internationaal humanitair recht centraal stond, als grievend werd aangemerkt. Alsof het beroep op de relevante jurisprudentie niet een volkomen gebruikelijke handelwijze is in een rechtszaak. Evenzeer achtte het hof de verwijzing naar de handelwijze van de *furchtbare Juristen* verwerpelijk, alsof het oordeel van het Amerikaans Militair Tribunaal te Neurenberg in het *Juristenproces* niet van belang zou zijn voor de beoordeling van de handelwijze van Nederlandse justitiële autoriteiten met betrekking tot voorbereidingen voor misdadige toepassingen van militair geweld. Tot slot wordt opgemerkt dat het hof van discipline zijn vooringenomenheid onderstreepte door ons te verwijten, dat wij de handelwijze van de klagende advocaat-generaal zouden hebben vergeleken met die van nazi's. Een vergelijking die wij op geen enkel moment hadden gemaakt, die het hof dan ook niet kon aantonen in de stukken, en waarop de klacht van de advocaat-generaal dan ook geen betrekking had.

STELLING ADVOCATUUR

Brief aan het Hof van Discipline
inzake de wrakingsbeslissing van 10 april 2017
2 juni 2017, kenmerk MS/15.006/27

blz. 27

ANNEX II

DEKENBEZWAAR VAN 15 AUGUSTUS 2013: DE ZAAK 7229

II-1. Zaak 7229 betrof het dekenbezwaar van 15 augustus 2013 naar aanleiding van een "signaal" aan de deken van de Haagse orde van advocaten, afkomstig van de president van de rechtbank Oost-Brabant. Dat "signaal" betrof de brief van 1 februari 2013 die ik die president had geschreven in haar hoedanigheid van functionele autoriteit van drie leden van de rechtbank. In mijn brief had ik in scherpe bewoordingen mijn misnoegen geuit omtrent de handelwijze van drie rechters van die rechtbank, die een wrakingsverzoek van mijn cliënt op bedrieglijke manier hadden behandeld en afgewezen.

II-2. Die zaak heeft geleid tot de beslissing van het hof van discipline van 19 januari 2015, ECLI:NL:TAHVD:2015:13 (hierna: beslissing 7229). Daarin ging het evenals in zaak 5379 en in de huidige zaak 160102 om de vrijheid van meningsuiting. De argumenten die ter zake door mij zijn aangevoerd, zijn in alle drie zaken in hoofdzaak dezelfde.

II-3. Mijn kritiek op beslissing 7229 heeft mede geleid tot de huidige zaak 160102. Dit heeft ertoe geleid dat in het thans voorliggende dossier diverse stukken zijn opgenomen betreffende zaak 7229. Gewezen wordt op:

- a. de producties 1, 9 en 10 bij het dekenbezwaar van 26 juni 2015;
- b. de bijlagen 7 en 8 bij mijn brief van 9 juli 2015 aan de raad van discipline;
- c. de bijlage bij mijn brief van 22 september 2015 aan de raad van discipline;
- d. de bijlagen 2 tot en met 9 bij mijn brief van 18 december 2015 aan de raad van discipline; en
- e. de bijlagen 1 tot en met 3 bij mijn brief van 3 november 2016 aan het hof.

II-4. Voorts is in diverse stukken betreffende de huidige zaak ingegaan op beslissing 7229. Gewezen wordt op:

- a. het dekenbezwaar van 26 juni 2015;
- b. mijn brief van 9 juli 2015 aan de raad van discipline, hoofdstuk 6;
- c. mijn brief van 18 december 2015 aan de raad van discipline, de §§ 41 tot en met 46;
- d. mijn brief van 29 december 2015 aan de raad van discipline, § 14;
- e. mijn pleitnotities van 18 januari 2016 inzake de preliminaire verweren, de §§ 2.9 en 2.10; en
- e. mijn brief van 3 november 2016 aan het hof; hoofdstuk 3.

II-5. De procedure naar aanleiding van dekenbezwaar van 15 augustus 2013 heb ik beschreven in mijn essay *De vrijheid van meningsuiting van advocaten - verslag van een opmerkelijke tuchtrechtelijke procedure* van maart 2015. Daarin is ook kritiek geuit op de beslissing 7229, zodat naar dat essay wordt verwezen. Het essay is opgenomen in het thans voorliggende dossier, als bijlage 9 bij het dekenbezwaar van 26 juni 2015.

II-6. In deze annex wordt wat betreft de beslissing van 19 januari 2015 volstaan met een aanduiding van de meest opvallende onjuistheden daarin. Gewezen wordt op het volgende.

STELLING ADVOCATUUR

Brief aan het Hof van Discipline
inzake de wrakingsbeslissing van 10 april 2017
2 juni 2017, kenmerk MS/15.006/27

blz. 28

II-7. In § 5.4 van beslissing 7229 stelt het hof dat door mij in mijn beroepschrift van 1 augustus 2014 (in het voorliggende dossier opgenomen als bijlage 9 bij mijn brief van 18 december 2015 aan de raad van discipline) krachttermen zouden zijn gebezigd, dat wil zeggen vloek- of scheldwoorden. Dit is aantoonbaar een apert onjuiste en absurde bewering, die erop gericht lijkt te zijn mijn eer en goede naam als advocaat aan te tasten.

II-8. Dit laatste geldt ook voor de bewering van het hof in § 5.4 dat door mij niet duidelijk zou zijn gemaakt op welke manier de raad van discipline art. 6 EVRM zou hebben geschonden. Ook dit is aantoonbaar onjuist. In het beroepschrift van 1 augustus 2014 volgde, na een uitzetting omtrent de feitelijke gang van zaken in de onderscheiden fases van de behandeling van de zaak door de raad, telkens de juridische kwalificatie daarvan. Zo werd bijvoorbeeld, nadat in de §§ 1.13 en 1.16 van het beroepschrift de feiten werden vermeld betreffende de zitting van de raad van 18 november 2013, in § 2.2 gesteld dat art. 6 EVRM was geschonden doordat de raad met geen woord was ingegaan op een uitdrukkelijk onderbouwd standpunt van de justitiabele, door de Grondwet te schenden, en door de willekeur om zelf als tuchtrechtelijke instantie beperkingen te willen stellen aan de meningsuiting in plaats van de wetgever in formele zin.

II-9. In § 5.6 van beslissing 7229 miskent het hof dat de Grondwet voor beperking van de meningsuiting een formeel wettelijke bepaling vereist, waarin de wetgever zelf de beperking afdoende kenbaar en voorzienbaar heeft geformuleerd. Terwijl ingevolge art. 10, tweede lid, EVRM in beginsel iedere vorm van regelgeving en ook jurisprudentie aanvaardbaar zijn als beperkingsgrond van de meningsuiting. Evenzeer miskent het hof dat ingevolge art. 53 EVRM op grond van de verdragsbepalingen geen afbreuk kan worden gedaan aan die verder reikende grondwettelijke bescherming van de meningsuiting. Dit impliceert dat geen beroep kan worden gedaan op beperkingsgronden die in art. 10, tweede lid, EVRM zijn neergelegd of in de Straatsburgse jurisprudentie zijn ontwikkeld, maar die binnen het Nederlandse rechtssysteem geen weerslag hebben gevonden in een formeel wettelijke bepaling.

II-10. In § 5.12 van beslissing 7229 geeft het hof de opvatting van de grondwetgever waarop door mij telkens een beroep is gedaan en die herhaaldelijk is geciteerd, opzettelijk verminkt weer. De desbetreffende passage van de memorie van toelichting, waarvan de door het hof weggelaten zinnen hieronder vet zijn afgedrukt, luidt feitelijk aldus:

In die gevallen, waarin de Grondwet aan de wetgever verbiedt een hem toegekende bevoegdheid aan een lager orgaan over te dragen, te delegeren, houdt dit verbod allereerst in dat de wetgever ten aanzien van het betreffende onderwerp geen regelgevende bevoegdheid mag overdragen. Ten einde het delegatieverbod tot zijn recht te laten komen zal daarin tevens het voorschrift moeten worden gelezen dat de wetgever niet door het gebruik van vage formuleringen ten aanzien van het betreffende onderwerp de hem opgedragen taak in feite aan een lager orgaan overlaat. Zo zal, wanneer de Grondwet het beperken van een grondrecht alleen bij formele wet toestaat, de wet zelf moeten aangeven hoever de grondrechtsbeperking gaat. Constructies, waarbij niet uit de wet zelf de omvang van de grondrechtsbeperking volgt doch deze door een lager orgaan moet worden ingevuld, zijn in strijd met bij voorbeeld de clause "behoudens ieders verantwoordelijkheid volgens de wet".

In § 5.14 stelt het hof dan ook in strijd met de waarheid dat de passage van de memorie van toelichting waarop ik mij beroep, zou zijn geciteerd in § 5.12.

STELLING ADVOCATUUR

Brief aan het Hof van Discipline
inzake de wrakingsbeslissing van 10 april 2017
2 juni 2017, kenmerk MS/15.006/27

blz. 29

II-11. In § 5.16 van beslissing 7229 geeft het hof opnieuw een onvolledig citaat. Weggelaten zijn de volgende zinnen, waarin tot uitdrukking wordt gebracht dat er in de visie van de grondwetgever sprake dient te zijn van een concreet waarneembaar effect van de meningsuiting:

Het belang van een dergelijke norm is, dat deze een zakelijke toetsing eist van meningsuitingen en dergelijke op hun effect op het functioneren van de openbare dienst. De beantwoording van de vraag, welke uitingen wel en welke uitingen niet geoorloofd zijn, wordt hierbij primair bij de ambtenaar gelegd. Deze dient uit te maken wat hij kan zeggen of schrijven. Dit betekent ook, dat hij zelf verantwoordelijk is voor zijn beslissing om iets te zeggen of te schrijven.

Bovendien is het opvallend dat het hof zich anno 2015 beroept op een nog niet geheel uitgekristalliseerde gedachte van de grondwetgever over de wettelijke beperking van onder meer de meningsuiting van ambtenaren, terwijl die beperking al in 1988 werd gerealiseerd door middel van een wijziging van de Ambtenarenwet. Een wetwijziging die tot een nog scherper geformuleerde normstelling heeft geleid en zodoende de vrijheid van meningsuiting van ambtenaren een nog verder reikende bescherming bood.

II-12. Overigens is het ook opvallend dat het hof niet is ingegaan op de vergelijking die door mij herhaaldelijk is gemaakt tussen de aanvankelijk voor ambtenaren geldende wettelijke grondslag voor grondrechtsbeperkingen, en de betamelijkheidsnorm van art. 46 Advocatenwet, dat de advocaat zich dient te onthouden van *"enig handelen of nalaten dat een behoorlijk advocaat niet betaamt"*. De aanvankelijk voor ambtenaren geldende norm, dat de ambtenaar zich als een goed ambtenaar dient te gedragen, is door grondwetgever en wetgever afgewezen als beperkingsgrond van grondrechten omdat deze norm veel te vaag was. De na de grondwetsherziening van 1983 tot stand gebrachte betamelijkheidsnorm van art. 46 Advocatenwet, is even vaag geformuleerd als de voor ambtenaren afgewezen norm voor de beperking van grondrechten.

II-13. In § 5.21 van beslissing 7229 heeft het hof aantoonbaar zonder enige controle of de rechtsnormen op het terrein van het internationaal humanitair recht waarop in de strafzaak voor de rechtbank Oost-Brabant door mij een beroep was gedaan, ter sprake kwamen in het arrest van de Hoge Raad van 21 december 2001. Dit is aantoonbaar niet het geval, zodat het hof volkomen ongegrond stelt het *"de gewraakte rechter ... de wetsinterpretatie van de Hoge Raad heeft gevolgd in plaats van die van verweerder"*. Deze overweging toont onmiskenbaar aan dat het hof geen kennis heeft genomen van mijn overgelegde pleitnota van 4 april 2011 en evenmin van het arrest van de Hoge Raad van 21 december 2001.

II-14. Overigens is het even aantoonbaar dat het hof het arrest van de Hoge Raad van 21 december 2001 nooit heeft getoetst aan de dwingende bepalingen van het internationaal humanitair recht, met name aan de regels van Aanvullend Protocol I bij de Conventies van Genève van 1949. De laatstbedoelde regels houden immers in dat, zoals ook aangegeven in mijn pleitnota van 4 april 2011, het onder alle omstandigheden is verboden om de burgerbevolking tot doelwit van een militaire aanval te maken en om indiscriminatoir geweld te gebruiken. De Hoge Raad heeft in zijn misdadige en immorele arrest van 21 december 2001 evenwel aangegeven dat niet op voorhand kon worden gesteld dat de nucleaire vernietiging van een stad, altijd onrechtmatig zou zijn.

STELLING ADVOCATUUR

Brief aan het Hof van Discipline
inzake de wrakingsbeslissing van 10 april 2017
2 juni 2017, kenmerk MS/15.006/27

blz. 30

ANNEX III

VERBATIM-VERSLAG ZITTING HOF VAN DISCIPLINE 18 NOVEMBER 2016

Het onderstaande verslag is opgesteld op basis van de video-opname van de zitting van 18 november 2016 waarop de zaak 160102 werd behandeld. Het verslag begint op het moment dat mr. Jebbink te kennen geeft preliminair verweer te willen voeren.

Mr. Jebbink: *En als tweede punt, ja ik heb dat al aangevoerd in mijn brief aan u, en uw hof, zouden wij graag preliminaire, zogeheten preliminaire punten naar voren willen brengen.*

Voorzitter: *Ja. Nou daar kan ik u zeggen dat eh ... Er is een beslissing genomen door de raad, die in het beroepschrift wordt aangevochten. En alle verweren die zijn aangevoerd, die strekken ertoe om de beslissing van de raad vernietigd te krijgen. En alle verweren, alle grieven heeft u in uw beroepschrift kunnen aangeven. En deze behandeling is er bedoeld om die verweren en de reactie van de deken daarop te behandelen. En wel als één pakket allemaal behandelen.*

Mr. Jebbink: *Ik heb daar nog één opmerking over, en dat is dat ons preliminaire punt erop toeziet de zaak te laten terugverwijzen naar de raad van discipline. Dus het zou ook om capaciteitsredenen van belang kunnen zijn voor de verder behandeling om eerst met onze zogeheten preliminaire punten te beginnen.*

Voorzitter: *Ja, nou ik heb gezegd wat ik daarover te zeggen heb gehad. Dat verweer strekt ertoe, die grief strekt ertoe dat u de beslissing van de rechtbank vernietigd wil hebben.*

Mr. Jebbink: *Nou, dat zou ertoe strekken dat de zitting in eerste aanleg nietig is. En dat zou betekenen dat een nieuwe behandeling nodig is. Dat zal de strekking van het verweer zijn.*

Voorzitter: *Gaat u verder.*

Mr. Jebbink: *Ja, ik constateer dat u op het laatste punt als enige de beslissing neemt en volgens mij zou het een beslissing van uw hof moeten zijn. Dit is een verzoek tot het doen voeren van een preliminair verweer tot terugwijzing van de zaak.*

Voorzitter: *Ik heb al gezegd wat ik te zeggen heb. U heeft grieven aangevoerd tegen een beslissing en die grieven gaan we nu bespreken. En daar is dit één onderdeel van.*

Verweerder: *Voorzitter ik wilde hier heel duidelijk in zijn. Wij voeren preliminair verweer. Dat betekent dat een inhoudelijke behandeling nog niet aan de orde kan komen dan nadat het hof op de preliminaire verweren heeft geoordeeld. En ik heb deze vorm van verdediging eerder gedaan. Er is toen door het hof een tussenbeslissing genomen, schriftelijk, op de preliminaire verweren. En ik meen dat dat de juiste gang van zaken is. Dat eerst door het hof een schriftelijke tussenbeslissing wordt genomen op de preliminaire verweren en dat pas daarna een inhoudelijke behandeling zou kunnen plaatsvinden, indien het hof de preliminaire verweren zou afwijzen.*

Voorzitter: *Ik kijk even naar de deken. Wat die [onverstaanbaar].*

Deken: *Ik denk dat het iets is wat aan uw hof is, wat uw hof ambtshalve moet beoordelen. Wat ik er zelf van vind: het punt is in de stukken gemaakt, het maakt onderdeel uit van de grieven. Ja, ik ben het met uw benadering eens, maar dat voegt verder niet zoveel toe omdat u dat zelf moet beoordelen.*

Voorzitter: *Goed. Ik kijk even naar de leden van het hof of hier anders tegen aangekeken wordt.*

STELLING ADVOCATUUR

Brief aan het Hof van Discipline
inzake de wrakingsbeslissing van 10 april 2017
2 juni 2017, kenmerk MS/15.006/27

blz. 31

Nee? Goed. We gaan dus de zaak volledig inhoudelijk behandelen.

Mr. Jebbink: *Ik heb nog één opmerking en dat is, dat ik het dan niet begrijp. We hebben een paar weken geleden al gevraagd om een preliminaire behandeling om het zo te zeggen, en daar is geen enkele reactie op van uw hof richting ons gekomen. Wat is daar dan de reden van? Want het is kennelijk zo dat op voorhand bij uw hof het besluit is genomen om niet dat verzoek toe te staan. Waarom hebben wij daar geen antwoord op gekregen?*

Voorzitter: *Omdat de beslissing nu is genomen.*

Mr. Jebbink: *Die is zojuist genomen, ten overstaan van ons?*

Voorzitter: *Dat klopt.*

Verweerder: *Voorzitter, als dit de beslissing is, dan denk ik dat we in de situatie terecht komen, dat ik mij genoodzaakt zie om een verzoek tot wraking te doen. Want ik heb deze ervaringen met uw hof eerder gehad. En ik wil in dit verband, voordat ik besluit om dat verzoek daadwerkelijk te doen, een aantal zaken onder uw aandacht brengen. Ik heb twee keer eerder voor uw hof preliminaire verwerpen gevoerd. In al die zaken heeft het hof het bestaan om de argumentatie die ik heb aangevoerd, niet zorgvuldig weer te geven in de besluiten. Dat betekent dat ook de argumentatie van het hof om op die preliminaire verwerpen te besluiten in negatieve zin, dat die argumentatie niet terug te vinden is in de diverse besluiten van het hof. Daarmee wordt de interne en externe openbaarheid door het hof geschonden. In de zaak 5379, die is uitgemond in de beslissing van 16 december 2011, heeft het hof het bestaan om zelfs expliciet te weigeren om op mijn argumentatie in te gaan.*

Voorzitter: *Even ... waarom vertelt u dit nu?*

Verweerder: *Omdat ik u onder de aandacht wil brengen hoezeer ik hecht aan een zorgvuldige behandeling van de preliminaire verwerpen. En ik wil u de achtergrond daarvan schetsen, waarom ik zo hecht aan die zorgvuldige behandeling. Want een openbare behandeling van deze zaak is gericht op een eerlijke en onpartijdige behandeling. Ik heb, gezien de handelwijze van het hof, de openbare behandeling dringend nodig, ter bescherming van mij tegenover een onzorgvuldig handelend hof. En dan ben ik nog heel vriendelijk. Het gaat om een consistente benaderingswijze van het hof van de argumentatie die ik aanvoer. Een benaderingswijze die dus inderdaad onverenigbaar is met de vereisten ingevolge art. 6 van het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens. Het gaat hier om een serieuze zaak, om de uitoefening van grondrechten. En, zoals ik u al zei, mijn ervaring is - en dat begon in zaak 5379 - dat uw hof het bestond om expliciet te weigeren om op mijn argumentatie in te gaan. Zelfs een wrakingsverzoek bracht uw hof er niet toe om zijn standpunt wat dat betreft te wijzigen. En dit terwijl het gaat om een grondwettelijke verplichting van dit college om behoorlijk te argumenteren.*

Voorzitter: *Ik raak u een beetje kwijt, want in welke fase zitten we nu?*

Verweerder: *Ik licht toe waarom ik hecht aan een zorgvuldige, openbare behandeling van het preliminair verweer zoals mijn raadsman dat wenst te voeren. En ik kan dit vanuit mijn ervaringen met uw hof, kan ik dit toelichten. En zoals ik dus al zei, in het verleden, in zaak 5379, heeft uw hof zelfs volhard in zijn weigering om behoorlijk te motiveren nadat ik had gewaakt. En in zaak ...*

Voorzitter: *Volgens mij zitten wij nu nog niet in deze situatie.*

Verweerder: *Nee, maar ik licht even toe, want u wilt komen tot ook een inhoudelijke behandeling van deze zaak. Zoals u net heeft gezegd.*

Voorzitter: *Wat ik net heb gezegd, is dat er een beslissing van de raad is geweest. Daartegen heeft u grieven aangevoerd. Al die grieven zijn gericht op vernietiging van die beslissing. En die*

STELLING ADVOCATUUR

Brief aan het Hof van Discipline
inzake de wrakingsbeslissing van 10 april 2017
2 juni 2017, kenmerk MS/15.006/27

blz. 32

grieven en de reactie van de deken daarop gaan we vandaag bespreken. Niets meer en niets minder.

Verweerder: *U geeft ... U draait er omheen. Want ik heb u nadrukkelijk onder de aandacht gebracht, dat wij een behoorlijk preliminair verweer willen voeren, waarop een tussenbeslissing van uw hof wordt verwacht. Voordat er een tussenbeslissing is van de preliminaire verweren, kunnen we niet komen tot een inhoudelijke behandeling van de zaak. En als u nu daar omheen draait dan wil ik nu duidelijk een antwoord van u of u bereid bent om eerst een tussenbeslissing te geven op de preliminaire verweren.*

Voorzitter: *Nee, die bereidheid heb ik niet.*

Verweerder: *Dan wraak ik u. Het hele hof. En ik licht dat nader toe. Ik ben al begonnen met een zekere toelichting. Ik heb gewezen op de zaak 5379. Ik verwijs u nu ook naar de zaak 7229, die is uitgemond in de beslissing van 19 januari 2015. In die zaak 7229 ...*

Voorzitter: *Ik onderbreek u even. Wat is de wrakingsgrond? Die moet ik nu inventariseren. Want verder heeft het niet zoveel zin om nog het verdere verhaal aan te horen.*

Verweerder: *De onbereidheid van het hof om ons in de gelegenheid te stellen om behoorlijk preliminair verweer te voeren. Daaruit blijkt dat het hof het preliminair verweer op een vooringegenomen wijze benadert. En ik ...*

Voorzitter: *Wat moet ik als wrakingsgrond noteren?*

Verweerder: *Schending van art. 6 Europees Verdrag.*

Lid Hof: *OK. En dat licht u dan toe.*

Verweerder: *Ja ...*

Lid Hof: *Dat is mij ook wel duidelijk. U zegt dan dat de art. 6 licht u toe door die onbereidheid.*

Verweerder: *Ja, daaruit blijkt een vooringegenomenheid. En dat licht ik nader toe aan de hand van datgene wat ik zonet heb gesteld ten aanzien van de behandeling van de zaak 5379, waarin het hof expliciet heeft geweigerd om op die argumentatie van de preliminaire verweren in te gaan, zelfs na diverse wrakingen. Ik heb toen niet één keer gewraakt, maar diverse keren, waarbij het hof zelfs het bestond om de wrakingsgronden te veranderen.*

Voorzitter: *Maar laten we even terug gaan naar de wrakingsgrond. Ik begrijp uw wrakingsgrond zo, dat u het hof wraakt om reden van het feit dat het hof geen toezegging wil doen dat er eerst een tussenbeslissing komt op uw preliminair verweer.*

Verweerder: *Nee, ik heb de wrakingsgrond zorgvuldig geformuleerd. Schending van art. 6 Europees Verdrag, omdat het hof niet bereid is om ons in de gelegenheid te stellen om een behoorlijk preliminair verweer te voeren en daarover eerst te oordelen voordat tot een inhoudelijke behandeling wordt gekomen.*

Mr. Jebbink: *Daarbij is ...*

Voorzitter: *Iets anders?*

Mr. Jebbink: *Ik denk dat het ook van belang is op te nemen dat, voordat het verzoek werd gedaan door ons, uw hof bij monde van u mijnheer de voorzitter een oordeel gaf. Dat betekent dus dat het oordeel in onze ogen al genomen was voorafgaand aan de zitting. Ik verzoek ook dat op te laten nemen in het proces-verbaal. Want ik heb u niet zien ...*

Voorzitter: *Dat oordeel betreft dat we vandaag alle grieven willen behandelen, waarvan u vindt dat daar een onderscheid in gemaakt moet worden. Zo begrijp ik het nu wel.*

Mr. Jebbink: *Nee, wij hebben heel duidelijk verzocht om het voeren van een preliminair verweer dat er toe strekt dat de zitting in eerste aanleg nietig is. Dat hebben we aangevoerd en daarop heeft u beslist dat die gelegenheid niet wordt geboden, als een beslissing van uw hof. Dat is bij monde van u, voorzitter, meegedeeld. Zo is het gegaan.*

STELLING ADVOCATUUR

Brief aan het Hof van Discipline
inzake de wrakingsbeslissing van 10 april 2017
2 juni 2017, kenmerk MS/15.006/27

blz. 33

Voorzitter: *Dat er geen aparte tussenbeslissing over wordt gegeven. Dat was toch uw punt.*

Mr. Jebbink: *Uiteraard. Ja. En die beslissing stond al vast, want wij hebben uw hof niet zien overleggen daarover. Dat was op voorhand, zoals wij dat gadeslaan, was dat op voorhand al bekend in uw hof.*

Voorzitter: *Goed ...*

Verweerder: *Ik wil mijn ...*

Voorzitter: *Dan zijn we toch klaar?*

Verweerder: *Nee, ik wil mijn verzoek even nader toelichten.*

Voorzitter: *Die heb ik nu gehoord.*

Verweerder: *Nee, u heeft het niet gehoord, want ik heb nog veel meer aan toelichting. Om in openbaarheid de handelwijze van dit hof even aan de kaak te stellen.*

Voorzitter: *Kijk eens, het is heel simpel. U heeft ons hof nu gewraakt.*

Verweerder: *Ja, maar ik mag dat toelichten.*

Voorzitter: *En ik heb de gronden gevraagd, die zijn nu genoteerd en nu trekken we ons terug. Dat is de consequentie van het opwerpen van een wrakingsincident. Dus ik stel voor dat we hiermee de zitting onderbreken en ...*

Verweerder: *Nee voorzitter, de zitting kan niet onderbroken worden, de zitting wordt geschorst totdat een wrakingskamer heeft beslist.*

Voorzitter: *Wat is de datum dat u ... ik kijk even naar de griffier, wanneer is de wrakings ... verzoek, wanneer kan die behandeld worden?*

Griffier: *Negen december om twee uur.*

Voorzitter: *Negen december om twee uur zal dan het wrakingsverzoek worden behandeld door de wrakingskamer. Dan is hiermee deze zitting geschorst.*

Mr. Jebbink: *[onverstaanbaar] nog, mijnheer de voorzitter, voordat u de zitting sluit, te laten aantekenen dat mijn cliënt nog meer gronden wilde aanvoeren en daartoe niet in de gelegenheid is gesteld door u.*

Voorzitter: *Dat is goed.*

Mr. Jebbink: *Dank u wel.*
